

CURTEA DE JUSTIȚIE
A UNIUNII EUROPENE

PANORAMA ANULUI

RAPORT ANUAL 2021

Curtea de Justiție a
Uniunii Europene este
garantul respectării
dreptului Uniunii

Raport anual 2021

Panorama anului

Cuprins

Prefața președintelui	4
------------------------------	---

1 Anul 2021 pe scurt

A Un an în imagini	10
B Un an în cifre	28

2 Activitatea judiciară

A Retrospectiva marilor hotărâri ale anului	34
B Cifrele-cheie ale activității judiciare	72
Membrii Curții de Justiție	77
Membrii Tribunalului	85

3 Însotirea instituției către o nouă etapă a istoriei sale

A Introducerea Grefierului	92
Focus EUnited in Riga: un dialog judiciar excepțional pentru o Europă unită	96
Focus Forumul magistraților, moment unic de întâlnire și de dialog	98
Focus Relațiile cu publicul	100

4 O instituție care se preocupă de mediu	105
---	-----

5 Privire spre viitor	109
------------------------------	-----

6 Rămâneți conectați!	113
------------------------------	-----

Prefața președintelui

În anul 2021, Curtea și personalul său s-au confruntat cu persistența măsurilor sanitare și a restricțiilor destinate să stăvilească valurile succesive ale pandemiei Covid-19. În pofida acestui fapt, personalul Curții a reușit să asigure continuitatea activităților sale în serviciul justiției europene, bazându-se pe învățămintele și pe noile obiceiuri dobândite, de la izbucnirea pandemiei în anul 2020, grație utilizării tehnicilor de lucru și de comunicare la distanță. În acest context, instituția se poate felicita pentru faptul că eforturile depuse pentru conceperea și realizarea unui sistem de videoconferință care să permită desfășurarea de ședințe la distanță în fața celor două instanțe, cu interpretare simultană, au fost recompensate cu Premiul bunei administrări pentru excelență în inovare și transformare, acordat de Ombudsmanul European.

Anul 2021 a fost, de asemenea, marcat de o reînnoire parțială importantă a Curții de Justiție, prin sosirea a nouă membri noi. În timp ce colegii mei m-au onorat, acordându-mi din nou încrederea lor prin realegerea în funcția de președinte, domnul judecător Bay Larsen a fost ales vicepreședinte în urma plecării doamnei Silva de Lapuerta. În același an, Tribunalul a primit, de asemenea, cinci judecători noi.

Pe de altă parte, în cursul anului, s-a înregistrat o creștere a numărului de cauze introduse la cele două instanțe (1 720 în anul 2021, față de 1 584 în anul 2020), precum și a numărului de cauze soluționate (1 723 în anul 2021, față de 1 540 în anul 2020). Diversitatea și impactul deciziilor pronunțate, fie că este vorba de domenii precum statul de drept, mediul, protecția datelor cu caracter personal, protecția socială sau ajutoarele acordate în contextul crizei sanitare din domeniul sănătății, arată în ce măsură activitatea instituției se află în centrul realităților contemporane și are un impact concret asupra vieții cetățenilor și a întreprinderilor din Uniunea Europeană. Mai multe provocări decurg din aceste constatări.

În primul rând, această realitate impune Curții să își consolideze demersul de apropiere față de cetățeni prin încurajarea unei mai mari transparențe a funcționării sale. În acest sens, este în curs de desfășurare un proiect de difuzare, cu titlu experimental, a ședințelor de audiere a pledoariilor din Marea Cameră prin webstreaming. Dezvoltarea digitală a fost esențială pentru gestionarea remarcabilă a crizei sanitare și pentru răspunsul dat de Curte la restricțiile de circulație legate de pandemie. Cunoștințele tehnice s-au dezvoltat și am asistat la spargerea barierei digitale: standardul s-a schimbat. Prin urmare, a sosit momentul ca aceste evoluții tehnologice și societale să facă Curtea accesibilă pentru întreaga Europă.

În al doilea rând, instituția își va continua reflecția cu privire la modul în care se poate realiza o reechilibrare a volumului de muncă între Curtea de Justiție, compusă dintr-un judecător pentru fiecare stat membru, și Tribunal, care dispune de doi judecători pentru fiecare stat membru începând din luna septembrie.

În al treilea rând, observăm o tendință difuză de a contesta autoritatea deciziilor judiciare și, în unele state membre, de a pune în discuție proiectul de integrare europeană, precum și valorile și principiile sale fondatoare. Această tendință necesită o vigilență constantă în ceea ce privește calitatea deciziilor Curții, explicarea lor în fața publicului și transparența activității sale. Acest lucru este necesar pentru ca justiția europeană să fie corect percepută și înțeleasă, respectiv să rămână, în orice împrejurări, în serviciul exclusiv al respectării normei de drept.

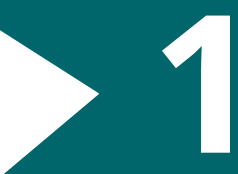
Revine astfel instituției noastre sarcina de a deduce toate învățămintele din experiența de gestionare a pandemiei și de a consolida în mod durabil câștigurile obținute în funcționarea sa și în relațiile cu instanțele naționale, dar și cu opinia publică din întreaga Uniune. Acestor obiective le va fi consacrat anul 2022, an în care Curtea își sărbătorește cea de a 70-a aniversare, prin multiple realizări, evenimente și manifestări.

Koen Lenaerts

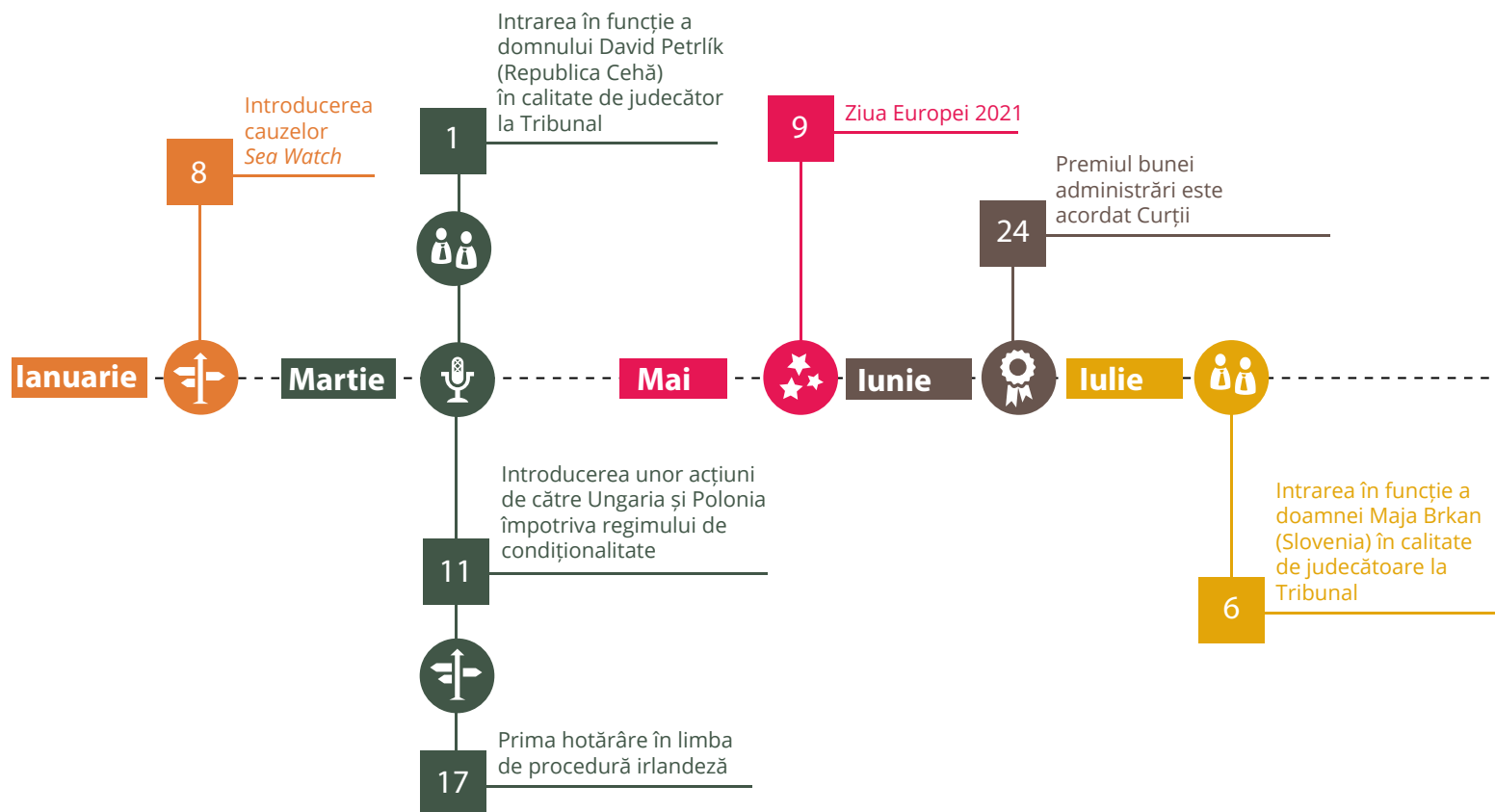
Președintele Curții de Justiție
a Uniunii Europene

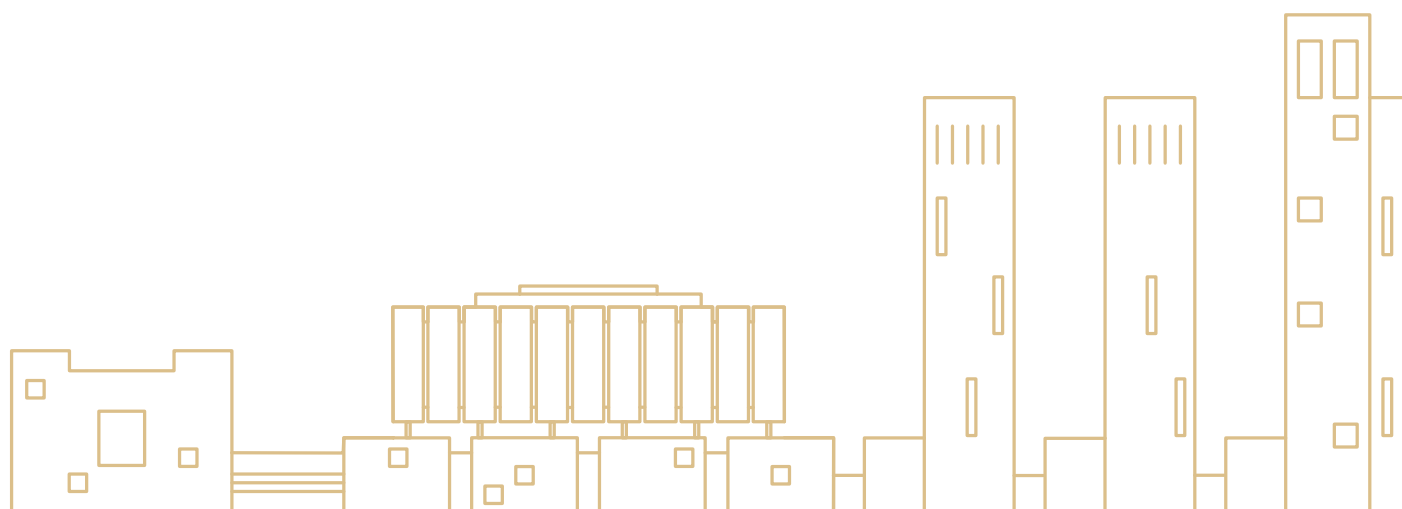
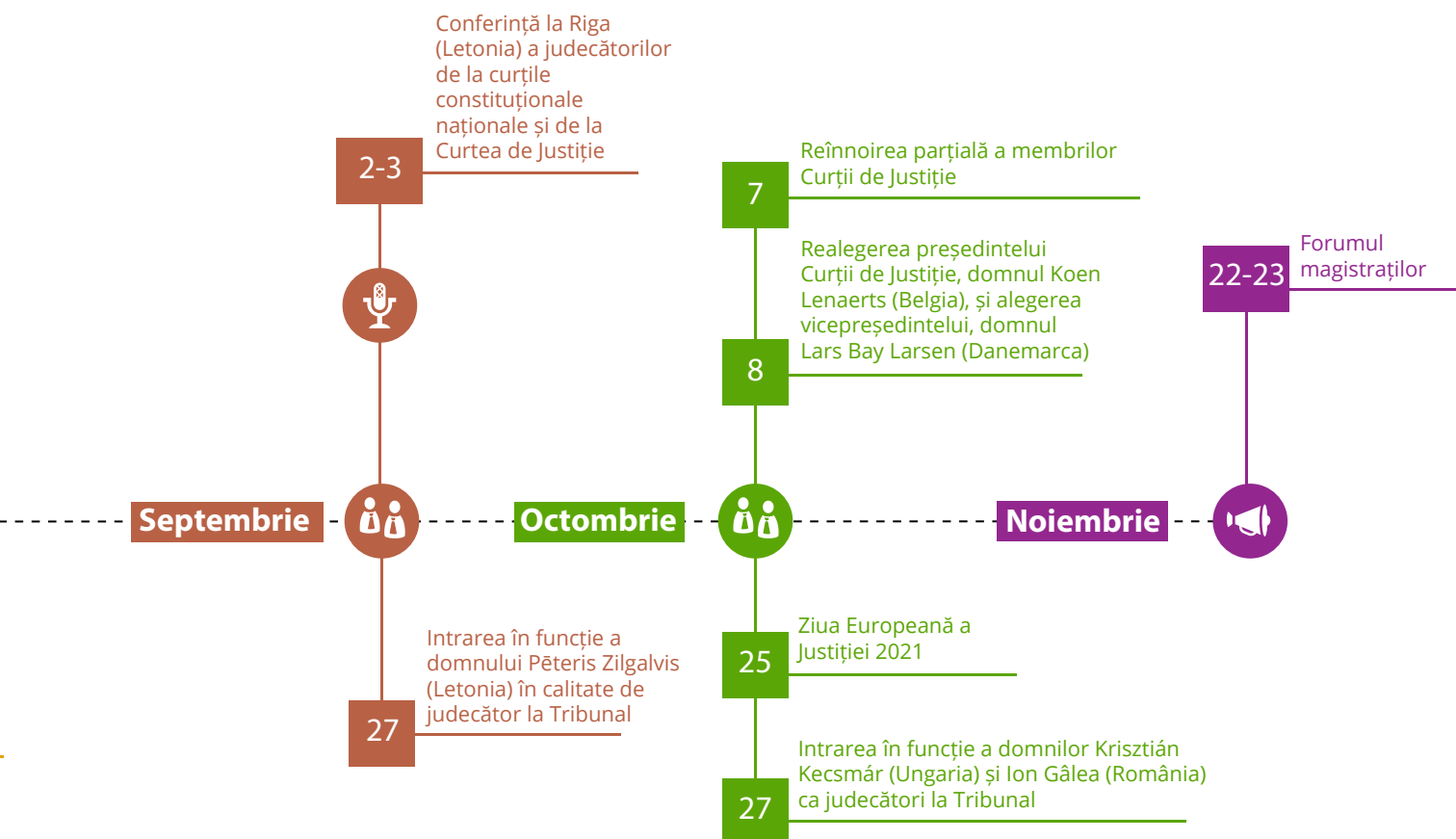

Anul 2021 pe scurt

A | Un an în imagini

IANUARIE

4

Introducerea cauzei *Rzecznik Praw Obywatelskich*

Curtea de Justiție trebuie să se pronunțe cu privire la aspectul dacă autoritățile poloneze pot refuza să transcrie actul de naștere al unui copil născut în Spania, eliberat de autoritățile spaniole, în care sunt menționate **două femei ca mame ale acestui copil** ([C-2/21](#)).

IANUARIE

8

Introducerea cauzelor *Sea Watch*

Curtea de Justiție trebuie să stabilească dacă autoritățile portuare își pot exercita competențele împotriva unei nave care este certificată drept cargou, dar care, în practică, efectuează **operațiuni de căutare și salvare pe mare** a migranților ([C-14/21](#) și [C-15/21](#)).

IANUARIE

26

Hotărârea în cauza *VL/Szpital Kliniczny*

Plata unui spor la salariu numai lucrătorilor cu handicap care au predat un **certificat de încadrare în grad de handicap** după o dată stabilită de angajator poate constitui o discriminare directă sau indirectă pe motive de handicap ([C-16/19](#)).

FEBRUARIE

3

Hotărârea în cauza *Comisia/Ungaria*

Ungaria nu și-a îndeplinit obligațiile de a asigura, pe întregul său teritoriu, respectarea valorii-limită zilnice stabilite pentru **particulele PM₁₀** și ca perioada de depășire a acestei valori-limită să fie cât mai scurtă cu putință ([C-637/18](#)).

➔ a se vedea p. 41

FEBRUARIE

17

Hotărârile în cauzele *Ryanair DAC/Comisia și Ryanair DAC/Comisia*

Ajutoarele acordate de **Suedia** și de **Franța** companiilor aeriene în cadrul pandemiei de Covid-19 sunt conforme cu dreptul Uniunii ([T-238/20](#) și [T-259/20](#)).

➔ a se vedea p. 61-62

MARTIE

1

Intrarea în funcție a unui nou membru al Tribunalului

Ședință solemnă cu ocazia depunerii jurământului și a intrării în funcție a domnului **David Petrlík** (Republica Cehă) în calitate de judecător la Tribunal.

MARTIE

8

Introducerea cauzei *CIHEF și alții*

Curtea de Justiție trebuie să se pronunțe cu privire la posibilitatea ca un stat membru să adopte, în interesul sănătății publice și al mediului, **norme restrictive în materie de practici comerciale și publicitate pentru produsele biocide** ([C-147/21](#)).

MARTIE

11

Introducerea acțiunilor *Ungaria și Polonia/Parlamentul și Consiliul* împotriva regimului de condiționalitate

Ungaria și Polonia solicită anularea Regulamentului privind instituirea unui **regim general de condiționalitate** pentru protecția bugetului Uniunii în cazul încălcării principiilor statului de drept în statele membre ([C-156/21](#) și [C-157/21](#)).

MARTIE

17

Prima hotărâre în limba de procedură irlandeză

De ziua Sfântului Patrick, patronul Irlandei, Curtea de Justiție pronunță **prima hotărâre într-o cauză cu limba de procedură irlandeză**.

Potrivit unei directive a Uniunii, ambele limbi oficiale ale Irlandei trebuie utilizate pentru informațiile referitoare la medicamentele veterinare. O instanță irlandeză trebuie să constate netranspunerea acestei directive și să decidă că statul trebuie să o remedieze ([C-64/20](#)).

MARTIE

24

Hotărârea în cauza *Lego*

Tribunalul a statuat că Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) nu ar fi trebuit să anuleze **desenul sau modelul industrial comunitar** al unei cărămizi dintr-un set de joc de construcție **Lego** ([T-515/19](#)).

➔ a se vedea p. 47

APRILIE

9

Introducerea acțiunii *Firearm United Network*

O **asociație poloneză** de proprietari de arme de foc solicită anularea regulamentului care interzice utilizarea **plumbului pentru vânatoare**. Aceasta apreciază că textul respectiv aduce atingere libertății de a desfășura o activitate economică și de a practica vânătoria ([T-187/21](#)).

APRILIE

14

Hotărârea în cauzele *Ryanair DAC/Comisia*

Măsurile de ajutor instituite de **Suedia** și **Danemarca** în favoarea companiei aeriene **SAS**, precum și garanția acordată companiei aeriene Finnair de **Finlanda** ca urmare a pandemiei de **Covid-19** sunt conforme cu dreptul Uniunii ([T-378/20](#), [T-379/20](#) și [T-388/20](#)).

➔ a se vedea p. 62

APRILIE

20

Hotărârea în cauza *Repubblika/Il-Prim Ministru*

Dispozițiile malteze care conferă **prim-ministrului** o competență decisivă în **numirea judecătorilor**, prevăzând totodată intervenția unui organ independent însărcinat cu evaluarea candidaților și cu furnizarea unui aviz, nu sunt contrare dreptului Uniunii ([C-896/19](#)).

➔ a se vedea p. 35

MAI

4

Introducerea acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor *Comisia/Franța (PM₁₀)*

Comisia solicită Curții de Justiție să constate că Franța nu și-a îndeplinit obligațiile privind **calitatea aerului** prin depășirea în mod sistematic și persistent a valorii-limită zilnice pentru particulele fine (PM₁₀) în zonele **Paris** și **Martinica/Fort-de-France** ([C-286/21](#)).

MAI

9

Ziua Europei 2021

Pentru ca cetățenii europeni să își cunoască mai bine drepturile și să fie informați cu privire la funcționarea justiției europene, Curtea îi invită să vizioneze **animații** cu privire la rolul și la jurisprudența sa, să adreseze **întrebări prin intermediul Twitter și LinkedIn** și să efectueze o **vizită virtuală** a clădirilor care o adăpostesc.

MAI

12

Hotărârea în cauzele *Luxemburg/Comisia și Amazon EU și Amazon.com./Comisia*

Tribunalul anulează decizia Comisiei prin care se declară că **avantajele fiscale acordate de Luxemburg** unor societăți din grupul **Amazon** constituie ajutoare de stat ilegale ([T-816/17](#) și [T-318/18](#)).

➔ a se vedea p. 46

IUNIE

3

Hotărârea în cauza *Ungaria/Parlamentul*

Curtea de Justiție respinge acțiunea **Ungariei** împotriva rezoluției Parlamentului European prin care se declanșează procedura de constatare a existenței unui **risc clar de încălcare gravă** de către acest stat membru **a valorilor pe care se întemeiază Uniunea** ([C-650/18](#)).

➔ a se vedea p. 35

IUNIE

22

Hotărârea în cauzele *Youtube și Cyando*

În stadiul actual al dreptului Uniunii, Curtea de Justiție consideră că **operatorii de platforme online** nu sunt în principiu responsabili de comunicarea publică a conținuturilor protejate de dreptul de autor încărcate în mod ilegal de utilizatorii lor ([C-682/18](#) și [C-683/18](#)).

➔ a se vedea p. 49

IUNIE

22

Introducerea acțiunii *Syndesmos Tyrokomon Kyprou și alții/Comisia*

Producătorii de brânzeturi și de lapte de vacă solicită Tribunalului anularea regulamentului Comisiei de înregistrare a **Χαλλούμι (Halloumi)** ca denumire de origine protejată (DOP) ([T-361/21](#)).

IUNIE

24

Premiul bune administrări

Ombudsmanul European, Emily O'Reilly, acordă Curții Premiul bunei administrări 2021 la categoria „Exelență în inovare/transformare” pentru **proiectul „Ședințe la distanță”**.

➔ a se vedea p. 92 și 100

IUNIE

24

Hotărârea în cauza *Comisia/Spania*

Spania ar fi trebuit să ia în considerare captarea ilegală a apei și captarea apei destinate aprovizionării urbane cu ocazia estimării **captării apelor subterane din Doñana**, cea mai importantă zonă umedă din Europa ([C-559/19](#)).

➔ a se vedea p. 40

IULIE

4
-
5

Sechser-Treffen la Viena

O delegație a Curții se deplasează la Viena pentru a participa la întâlnirea „Sechser-Treffen”, care reunește, o dată la doi ani, reprezentanți ai **curților constituționale germanofone** din Germania, Austria, Elveția și Liechtenstein, precum și ai **Curții de Justiție** a Uniunii Europene și ai **Curții Europene a Drepturilor Omului**.

IULIE

6

Intrarea în funcție a unui nou membru al Tribunalului

Ședință solemnă cu ocazia depunerii jurământului și a intrării în funcție a doamnei **Maja Brkan** (Slovenia) în calitate de judecătoare la Tribunal.

IULIE

15

Hotărârea în cauzele **WABE și MH Müller Handel**

Interdicția de a purta orice **formă vizibilă de exprimare a convingerilor politice, filozofice sau religioase la locul de muncă poate fi justificată** de nevoia angajatorului de a se prezenta în mod neutru față de clienți sau pentru a preveni conflicte sociale ([C-804/18](#) și [C-341/19](#)).

➔ a se vedea p. 60

IULIE

20

Introducerea cauzei *Schrems/Facebook*

Domnul Schrems susține că consimțământul său referitor la **condițiile de utilizare a platformei Facebook** nu ar fi conform cu cerințele Regulamentului general privind protecția datelor (RGPD) și solicită Facebook să înceteze prelucrarea datelor sale în scopul publicității personalizate și utilizarea lor pentru consultarea site-urilor internet ale unor terți ([C-446/21](#)).

AUGUST

1

Decesul domnului Barna Berke

Decedează domnul Barna Berke (Ungaria), judecător la Tribunal din 19 septembrie 2016.

AUGUST

31

Introducerea cererii de decizie preliminară *Verband Sozialer Wettbewerb*

Bundesgerichtshof (Germania) întreabă dacă prețul de vânzare a produselor ambalate în sticle sau borcane din sticlă returnabile trebuie să includă valoarea **garanției** pe care consumatorul este obligat să o plătească ([C-543/21](#)).

SEPTEMBRIE

2
-
3

Între tradițiile constituționale comune și identitățile naționale – Conferința de la Riga

La Riga (Letonia) are loc o conferință care reunește **pentru prima dată judecători de la curțile constituționale naționale și membri ai Curții de Justiție** în jurul unei abordări comune care să permită concilierea imperativului unității europene cu realitatea tradițiilor constituționale și a identităților naționale.

➔ a se vedea p. 96

SEPTEMBRIE

2

Hotărârea în cauza *X/État belge* (Drept de ședere în caz de violență domestică)

Resortisantul unei țări terțe, **victimă a unor acte de violență domestică săvârșite de soțul său**, cetățean al Uniunii, nu se află într-o situație comparabilă cu cea a resortisantului unei țări terțe, victimă a unor acte de violență domestică săvârșite de soțul său, resortisant al unei țări terțe ([C-930/19](#)).

SEPTEMBRIE

9

Hotărârea în cauza *Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne*

Denumirile de origine protejată (DOP) beneficiază de protecție în raport cu **acțiunile interzise** care se raportează atât la **produse**, cât și la **servicii** ([C-783/19](#)).

➔ a se vedea p. 50

SEPTEMBRIE

10

Introducerea cauzelor privind marca **GOOGLE CAR** la Tribunal

Se solicită Tribunalului
anularea a două decizii ale
Oficiului Uniunii Europene
pentru Proprietate Intelectuală
(EUIPO) prin care se refuză
înregistrarea semnului
GOOGLE CAR
([T-568/21](#) și [T-569/21](#)).

SEPTEMBRIE

20

Ordonanța vicepreședintei Curții în cauza **Republica Cehă/ Polonia**

Întrucât nu a încetat **activitățile
de extragere de lignit din
mina din Turów**, Polonia este
obligată să plătească Comisiei
Europene o **penalitate cu titlu
cominatoriu zilnică** în cuantum
de 500 000 de euro ([C-121/21 R](#)).

SEPTEMBRIE

27

Intrarea în funcție a unui nou judecător la Tribunal

Ședință solemnă cu ocazia
depunerii jurământului și a
intrării în funcție a domnului
Pēteris Zilgalvis (Letonia) în
calitate de judecător la Tribunal.

OCTOMBRIE

Hotărârea în cauza *A (Trecerea frontierelor cu o navă de agrement)*

Un stat membru îi poate obliga, sub sancțiune, pe resortisanții săi să dețină o **carte de identitate valabilă sau un pașaport valabil atunci când călătoresc într-un alt stat membru**, independent de mijlocul de transport utilizat și de itinerarul urmat ([C-35/20](#)).

OCTOMBRIE

Avizul *Convenția de la Istanbul*

Consiliul poate să aștepte, fără a fi însă obligat în acest sens, acordul comun al tuturor statelor membre de a fi ținute de **Convenția de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței asupra femeilor și a violenței domestice** (Avizul [1/19](#)).

OCTOMBRIE

Reînnoirea parțială a membrilor Curții de Justiție

Ședință solemnă cu ocazia reînnoirii parțiale a membrilor Curții de Justiție.

Intră în funcție în calitate de judecători: **domnul Dimitrios Gratsias** (Grecia), **doamna Maria Lourdes Arastey Sahún** (Spania), **domnul Miroslav Gavalec** (Slovacia), **domnul Zoltán Csehi** (Ungaria), **doamna Octavia Spineanu-Matei** (România).

Intră în funcție în calitate de avocați generali: **domnul Anthony Michael Collins** (Irlanda), **domnul Nicholas Emiliou** (Cipru), **doamna Tamara Čapeta** (Croatia) și **doamna Laila Medina** (Letonia).

OCTOMBRIE

8

Realegerea președintelui și alegerea vicepreședintelui Curții de Justiție

Domnul Koen Lenaerts (Belgia) este reales președinte al Curții de Justiție, de către colegii săi, pentru un mandat de trei ani. **Domnul Lars Bay Larsen** (Danemarca) este ales vicepreședinte, tot pentru un mandat de trei ani.

OCTOMBRIE

8

Realegerea primului avocat general al Curții de Justiție

Domnul Maciej Szpunar (Polonia) este reales de către colegii săi în funcția de prim avocat general al Curții de Justiție pentru un mandat de trei ani.

OCTOMBRIE

8

Alegerea președinților camerelor de cinci judecători

Sunt aleși, pentru un mandat de trei ani, președinții camerelor de cinci judecători ai Curții de Justiție: **domnul Alexander Arabadjiev** (Bulgaria), **doamna Alexandra Prechal** (Țările de Jos), **doamna Küllike Jürimäe** (Estonia), **domnul Constantinos Lycourgos** (Cipru) și **domnul Eugene Regan** (Irlanda).

OCTOMBRIE

11

Alegerea președinților camerelor de trei judecători ale Curții de Justiție

Sunt aleși, pentru un mandat de un an, președinții camerelor de trei judecători: **domnul Siniša Rodin** (Croatia), **domnul Irmantas Jarukaitis** (Lituania), **domnul Niilo Jääskinen** (Finlanda), **doamna Ineta Ziemele** (Letonia) și **domnul Jan Passer** (Republica Cehă).

OCTOMBRIE

25

Ziua Europeană a Justiției 2021

Curtea de Justiție se mobilizează pe **Twitter** și **LinkedIn** cu ocazia acestei zile, destinată să permită cetățenilor europeni să își înțeleagă mai bine drepturile și să fie mai bine informați cu privire la funcționarea sistemelor judiciare.

OCTOMBRIE

27

Intrarea în funcție a doi noi membri ai Tribunalului

Ședință solemnă cu ocazia depunerii jurământului și intrării în funcție a **domnilor Krisztián Kecsmár** (Ungaria) și **Ion Gâlea** (România) în calitate de judecători la Tribunal.

NOIEMBRIE

NOIEMBRIE

NOIEMBRIE

Întâlnire cu CCBE

O delegație a Consiliului Barourilor Europene (CCBE) se întâlnește cu membri ai Curții de Justiție și ai Tribunalului. Schimbul de opinii se referă la consecințele măsurilor procedurale adoptate ca urmare a **pandemiei** de Covid-19 și la eforturile instanțelor de a asigura **continuitatea justiției**.

Hotărârea în cauza *Google și Alphabet/Comisia (Google Shopping)*

Tribunalul respinge acțiunea formulată de Google împotriva deciziei Comisiei de sancționare a întreprinderii pentru **abuz de poziție dominantă** și confirmă **amenda de 2,42 miliarde de euro**. Aceasta ar fi favorizat propriul serviciu de **comparare a produselor** în detrimentul serviciilor de comparare concurente ([T-612/17](#)).

➔ a se vedea p. 39

Seminar bilateral Curtea de Justiție – Conseil d'État francez

În cadrul acestui seminar sunt organizate **trei mese rotunde** având următoarele teme: „Trimiterea preliminară: evoluții recente”, „Rolul judecătorului național în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de punere în aplicare a unei directive și în sancțiunile care decurg din aceasta” și „Dreptul mediului”.

NOIEMBRIE

16

Hotărârea în cauza *Governor of Cloverhill Prison și alții*

Sunt obligatorii pentru Irlanda dispozițiile referitoare la **mandatul european de arestare în privința Regatului Unit** prevăzute în Acordul de retragere și cele referitoare la noul mecanism de predare prevăzute în Acordul comercial și de cooperare între Uniunea Europeană și acest stat terț ([C-479/21 PPU](#)).

➔ a se vedea p. 71

NOIEMBRIE

22
-
23

Forumul magistraților 2021

Cu ocazia acestei întâlniri anuale, **136 de magistrați naționali, veniți din cele 27 de state membre**, și membri ai Instituției discută despre actualitatea jurisprudențială și mecanismele de colaborare dintre Curtea de Justiție și instanțele naționale

➔ (a se vedea p. 98)

NOIEMBRIE

29

Vizita unei delegații a Curții Europene a Drepturilor Omului

Sunt organizate **trei mese rotunde** având următoarele teme: „Principiul nediscriminării – metodologie și aplicare”, „Detenția solicitanților de azil” și „Expulzarea resortisanților statelor terțe și dreptul la viață de familie”.

DECEMBRIE

9

Angajamentul solemn, în fața Curții de Justiție, a doi noi membri ai Curții de Conturi

În cursul unei ședințe solemne, **doamna Helga Berger** (Austria) și **domnul Marek Opioła** (Polonia), numiți membri ai Curții de Conturi Europene de către Consiliul Uniunii Europene, își iau angajamentul solemn prevăzut de tratate.

DECEMBRIE

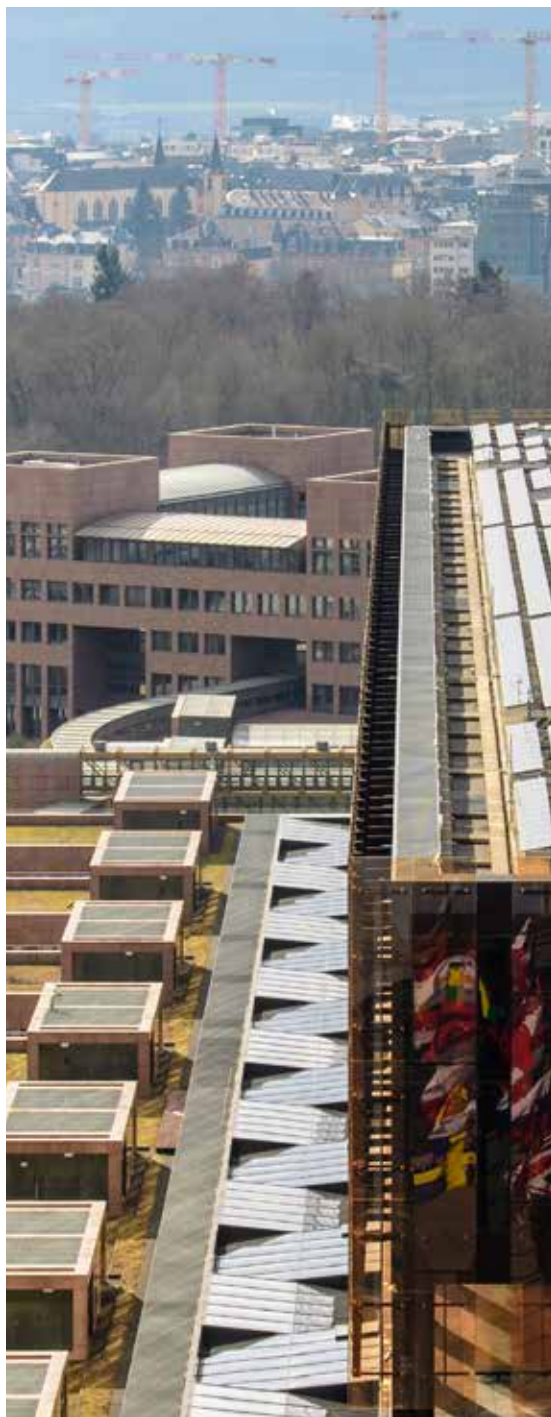
21

Reînnoirea mandatului grefierului Curții de Justiție

Domnul Alfredo Calot Escobar (Spania), grefier al Curții de Justiție din 7 octombrie 2010, este numit din nou în funcție pentru un nou mandat de șase ani, până la 6 octombrie 2028.

La fel ca în anul 2020, activitatea judiciară a Curții de Justiție a Uniunii Europene a suferit, în anul 2021, efectele crizei sanitare. Datorită măsurilor care au fost luate încă de la începutul crizei, instanțele și-au putut îndeplini misiunea și au asigurat continuitatea serviciului public al justiției europene. Utilizarea videoconferinței cu interpretare simultană a permis reprezentanților părților să pledeze de la distanță, iar instanței să își mențină activitatea judiciară la un nivel foarte ridicat în anul 2021.

Anul a fost marcat de o nouă tendință de creștere a numărului de cauze introduse la cele două instanțe, după scăderea temporară din anul 2020, iar numărul cauzelor finalizate a cunoscut o evoluție comparabilă.

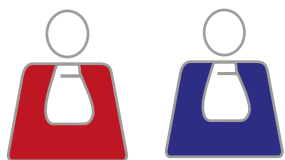
Creșterea numărului de **cauze introduse la cele două instanțe**, care se ridică la **1 720** (față de 1 582 în anul 2020), este semnificativă. Aceasta privește în special Curtea de Justiție și se explică, în esență, prin creșterea importantă a numărului de recursuri îndreptate împotriva deciziilor Tribunalului legată de creșterea activității Tribunalului.

Cu **1 723 de cauze încheiate în total** (față de 1 540 în anul 2020) pentru cele două instanțe, Curtea de Justiție a atins un rezultat apropiat de cel al anului precedent, în timp ce numărul cauzelor soluționate de Tribunal, deosebit de semnificativ, este rezultatul reformei arhitecturii instituționale a Uniunii, încheiată în septembrie 2019.

Durata medie a procedurilor (17,2 luni), în creștere în raport cu anul 2020 (15,4 luni), se explică, în mare parte, prin măsurile luate pentru a atenua efectele crizei sanitare, printre care acordarea în favoarea părților a unui termen suplimentar de o lună pentru a-și prezenta memoriile sau observațiile scrise.

Această evoluție paralelă a numărului global de cauze introduse și soluționate în anul 2021 explică de asemenea faptul că numărul **de cauze pendinte** la cele două instanțe rămâne stabil: **2 541** (față de 2 542 în anul 2020).

Instituția în anul 2021

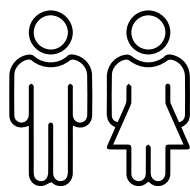
81
de judecători

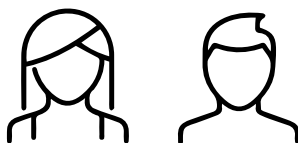
11
avocați
generali

Proveniți din cele

27
de state membre

2 247
de funcționari
și agenți

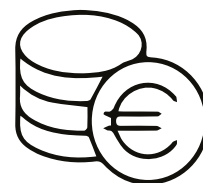

60 %

1 355
892

40 %

de femei
de bărbați

BUDGETUL

444
de milioane de euro

Reprezentarea femeilor în posturi de răspundere în cadrul administrației plasează Curtea în media superioară a instituțiilor europene.

Sunt ocupate de femei:

54 % din posturile de administratori

40 % din posturile de conducere de nivel intermediar și superior

Anul judiciar (Curte și Tribunal)

1 720

de cauze introduse

1 723

de cauze soluționate

2 541

de cauze pendinte

Acte de procedură
înscrise în registrul
grefelor

173 167

Durata medie a
procedurilor

17,2 luni

16,6 luni
Curtea de Justiție

17,3 luni
Tribunalul

Procentajul de acte de
procedură depuse prin
e-Curia

85 %
Curtea de Justiție

93 %
Tribunalul

2 809

de comunicări judiciare
publicate în *Jurnalul
Oficial al Uniunii
Europene*

8 378

de conturi de acces
la e-Curia

(și anume o creștere cu 13,5 %
în raport cu anul 2020)

e-Curia este o aplicație a Curții de
Justiție a Uniunii Europene care
permite reprezentanților părților în
cauzele introduse la Curtea de Justiție
și la Tribunal, precum și instanțelor
naționale, în cadrul unei cereri de
decizie preliminară formulate în fața
Curții de Justiție, să schimbe actele de
procedură cu grefele pe cale exclusiv
electronică.

e-Curia: aplicația informatică ce
permite schimbul de documente
judiciare

Vizionați pe YouTube

Serviciile lingvistice

Instituție jurisdicțională multilingvă, Curtea trebuie să fie în măsură să trateze o cauză oricare ar fi limba oficială a Uniunii în care aceasta a fost introdusă. Ulterior, Curtea asigură difuzarea jurisprudenței sale în toate limbile oficiale ale Uniunii.

24

de limbi de procedură
potențiale, respectiv

552

de combinații
lingvistice posibile

616

juriști-lingviști
pentru traducerea
documentelor scrise

Sarcină de lucru

1 337 000

de pagini de tradus

1 257 000

de pagini produse de serviciul
de traducere juridică

Rezultatul măsurilor de economie adoptate de instanțe
în vederea reducerii nevoilor de traducere

668 000

de pagini

71

de interpreți pentru ședințele
de audiere a pledoariilor și
pentru reuniuni

423

de ședințe și reuniuni
care au beneficiat de
interpretare simultană

La Curte, traducerile sunt efectuate cu respectarea unui regim lingvistic imperativ care prevede posibilitatea de a utiliza toate cele 24 de limbi oficiale ale Uniunii Europene. Toate documentele de tradus sunt texte juridice cu un înalt grad de tehnicitate. Din acest motiv, serviciul lingvistic al Curții angajează numai **juriști-lingviști** având o formare juridică completă, precum și o cunoaștere aprofundată a cel puțin două limbi oficiale diferite de limba lor maternă.

2

Activitatea judiciară

A | Retrospectiva marilor hotărâri ale anului

Statul de drept

De ce există Curtea de Justiție a Uniunii Europene?

[A se vedea videoclipul pe YouTube](#)

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, la fel ca Tratatul privind Uniunea Europeană, face referire în mod expres la statul de drept, una dintre valorile comune ale statelor membre pe care se întemeiază Uniunea. Curtea de Justiție este determinată, din ce în ce mai des, să se pronunțe cu privire la problema respectării statului de drept de către statele membre fie în cadrul unor acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor introduse împotriva acestora de Comisia Europeană, fie în cadrul unor cereri de decizie preliminară provenite de la instanțele naționale. Curtea de Justiție trebuie apoi să examineze dacă această valoare fondatoare este respectată la nivel național, în special în ceea ce privește puterea judecătorească și, mai exact, în cadrul procesului de numire sau al regimului disciplinar al judecătorilor.

.....

Curtea de Justiție a statuat că, întrucât modificările succesive ale **legii poloneze privind Consiliul Național al Magistraturii** au ca efect eliminarea controlului jurisdicțional efectiv al deciziilor acestui consiliu prin care se prezintă Președintelui Republicii candidați pentru funcția de judecător la Curtea Supremă, ele sunt susceptibile să încalce dreptul Uniunii. Curtea a precizat că, în cazul unei încălcări dovedite, principiul supremației dreptului Uniunii impune instanței naționale să lase neaplicate astfel de modificări.

➔ [Hotărârea A.B. și alții din 2 martie 2021 \(C-824/18\)](#)

O asociație malteză care are ca obiect promovarea și protecția justiției și a statului de drept a contestat la Prim 'Awla tal-Qorti Ċivili – Ġurisdizzjoni Kostituzzjonali (Camera întâi a Tribunalului Civil, statuând în calitate de Curte Constituțională, Malta) **procedura de numire a judecătorilor maltezi**, astfel cum este reglementată de Constituție. Curtea de Justiție a statuat că dispozițiile naționale ale unui stat membru care conferă prim-ministrului o competență decisivă în numirea judecătorilor, prevăzând totodată intervenția unui organ independent însărcinat cu evaluarea candidaților și cu furnizarea unui aviz, nu sunt contrare dreptului Uniunii.

→ Hotărârea Repubblika/Il-Prim Ministru
din 20 aprilie 2021 (C-896/19)

Curtea de Justiție s-a pronunțat cu privire la o serie de **reforme din România referitoare la organizarea judiciară**, la regimul disciplinar al magistraților, precum și la răspunderea patrimonială a statului și la răspunderea personală a judecătorilor pentru erori judiciare. Considerând că aceste reforme sunt de natură să încalce dreptul Uniunii cu privire la o serie de aspecte precum înființarea unei secții specializate a parchetului dedicate cauzelor care implică judecători, condițiile de angajare a răspunderii personale a judecătorilor, precum și respectarea drepturilor procedurale ale acestora, Curtea a amintit că principiul supremației dreptului Uniunii se opune unei reglementări naționale, astfel cum a fost interpretată de Curtea Constituțională, care privează o instanță inferioară de dreptul de a lăsa neaplicată din oficiu o dispoziție națională contrară dreptului Uniunii.

→ Hotărârea Asociația „Forumul Judecătorilor din România” și alții/Inspekția Judiciară și alții
din 18 mai 2021 (C-83/19 și altele)

Curtea de Justiție a respins acțiunea Ungariei împotriva rezoluției Parlamentului European care declanșează **procedura de constatare a existenței unui risc clar de încălcare gravă** de către acest stat membru **a valorilor pe care se întemeiază Uniunea**. Procedura respectivă poate conduce la suspendarea anumitor drepturi care rezultă din apartenența statului membru în cauză la Uniune. Aplicând regulamentul său de procedură care prevede că, pentru adoptarea sau respingerea unui text, se iau în considerare numai voturile „pentru” și „contra” (cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd o majoritate specifică), Parlamentul nu a luat în considerare, la calcularea voturilor privind rezoluția în cauză, decât voturile favorabile și defavorabile ale membrilor săi și a exclus abținerile. Curtea de Justiție a apreciat că, la calcularea voturilor exprimate cu ocazia adoptării acestei rezoluții, Parlamentul a exclus în mod întemeiat luarea în considerare a abținerilor, contrar celor susținute de Ungaria în acțiunea sa în anulare.

→ Hotărârea Ungaria/Parlamentul
din 3 iunie 2021 (C-650/18)

Curtea de Justiție a statuat că **regimul disciplinar** aplicabil judecătorilor de la Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) și judecătorilor de la instanțele de drept comun nu este conform cu dreptul Uniunii. Comisia Europeană a sesizat Curtea de Justiție pentru a se constata că, prin acest nou regim disciplinar și, în special, prin înființarea unei noi camere disciplinare în cadrul Curții Supreme, Polonia a încălcat dreptul Uniunii. Curtea de Justiție a admis toate criticile formulate de Comisie: având în vedere contextul general al reformelor majore care au afectat recent sistemul judiciar polonez și reunirea unor elemente care au însoțit înființarea acestei noi camere, a constatat printre altele că aceasta nu oferă toate garanțiile de imparțialitate și de independență și nu este la adăpost de influențe directe sau indirecte ale autorităților legislative și executive poloneze.

→ Hotărârea Comisia/Polonia
din 15 iulie 2021 (C-791/19)

Curtea de Justiție a hotărât că **mutarea unui judecător** fără consimțământul acestuia la o altă instanță sau între două secții ale aceleiași instanțe poate aduce atingere **principiilor inamovibilității și independenței judecătorilor**. Pe de altă parte, ordonanța prin care o instanță, care se pronunță în ultim grad și în complet de judecător unic, a respins calea de atac formulată de un judecător care a fost mutat împotriva voinței sale trebuie considerată că este neavenită, dacă numirea acestui judecător unic a intervenit cu încălcarea vădită a normelor fundamentale privind instituirea și funcționarea sistemului judiciar în cauză.

→ Hotărârea W. Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice
a Curții Supreme – Numire)
din 6 octombrie 2021 (C-487/19)

→

Curtea de Justiție a apreciat că independența, imparțialitatea judecătorilor și prezumția de nevinovăție pot fi compromise de regimul în vigoare în prezent în Polonia, care permite printre altele **ministrului justiției să detașeze judecători la instanțe penale superioare și să pună capăt în orice moment acestei detașări fără motivare**. Inexistența unor criterii pentru aceste detașări generează un risc de control politic al conținutului deciziilor judiciare, cu atât mai mult cu cât ministrul își asumă și rolul de procuror general.

→ Hotărârea Procedurile penale împotriva WB și alții
din 16 noiembrie 2021 (C-748/19 și altele)

Curtea de Justiție a soluționat mai multe cauze care se înscriu în contextul reformelor justiției în materie de **combatere a corupției în România**. S-a ridicat problema dacă aplicarea jurisprudenței rezultate din mai multe decizii ale Curții Constituționale române referitoare la normele de procedură penală aplicabile în materie de fraudă și de corupție era susceptibilă să încalce dreptul Uniunii. Curtea de Justiție a reafirmat că supremația dreptului Uniunii impune ca **judecătorii naționali să aibă puterea să lase neaplicată o decizie a unei curți constituționale care este contrară dreptului Uniunii**, fără ca răspunderea disciplinară a judecătorilor naționali să poată fi angajată. Or, dreptul Uniunii se opune aplicării unei jurisprudențe a unei curți constituționale care conduce la anularea hotărârilor pronunțate de complete de judecată pretins compuse în mod nelegal, în măsura în care o asemenea anulare coroborată cu dispozițiile naționale în materie de prescripție creează un risc sistemic de impunitate a faptelor care constituie infracțiuni grave de fraudă.

➔ **Hotărârea Euro Box Promotion și alții**
din 21 decembrie 2021 (C-357/19 și altele)

Într-o cauză preliminară introdusă de o instanță maghiară, Curtea de Justiție s-a pronunțat cu privire la compatibilitatea reglementării maghiare cu directiva Uniunii privind **dreptul la interpretare și traducere în cadrul procedurilor penale**. Întrucât Curtea Supremă din Ungaria a decis că această cerere de decizie preliminară adresată Curții de Justiție era ilegală, aceasta din urmă a reafirmat, pe de altă parte, că sistemul de cooperare dintre instanțele naționale și Curtea de Justiție se opune ca o **instanță supremă națională să constate nelegalitatea unei cereri de decizie preliminară introduse de o instanță inferioară**. În plus, dreptul Uniunii se opune inițierii unei proceduri disciplinare împotriva unui judecător național pentru faptul că acesta a sesizat Curtea de Justiție cu titlu preliminar: o astfel de procedură este susceptibilă să descurajeze ansamblul instanțelor naționale să introducă trimiteri preliminare, ceea ce ar putea compromite aplicarea uniformă a dreptului Uniunii.

➔ **Hotărârea IS**
din 23 noiembrie 2021 (C-564/19)

Concurența

Tribunalul – Asigurarea respectării dreptului Uniunii de către instituțiile Uniunii Europene

A se vedea videoclipul pe YouTube

Uniunea Europeană aplică norme pentru a proteja libera concurență. Practicile care au ca obiect sau ca efect împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței în cadrul pieței interne sunt interzise. Mai precis, dreptul Uniunii interzice anumite acorduri sau schimburi de informații între o întreprindere și concurenții săi care pot avea un asemenea obiect sau efect, precum și exploatarea în mod abuziv a unei poziții dominante, pe o anumită piață, de către o întreprindere. În paralel, Regulamentul privind controlul concentrărilor urmărește să evite ca o achiziție sau o fuziune a unor întreprinderi să creeze sau să consolideze o poziție dominantă.

.....

Tribunalul a confirmat decizia Comisiei de a aplica o amendă totală de aproximativ 254 de milioane de euro mai multor **întreprinderi japoneze** ca urmare a participării acestora, în diferite perioade cuprinse între anii 1998 și 2012, la o **înțelegere pe piața condensatorilor electrolitici cu aluminiu și cu tantal**, componente utilizate în aproape toate produsele electronice precum calculatoarele personale și tabletele.

➔ **Hotărârile NEC/Comisia și alții**
din 29 septembrie 2021 (T-341/18 și altele)

Tribunalul a respins acțiunea formulată de **societatea multinațională de cablu și de telecomunicații, Altice Europe**, împotriva deciziei Comisiei prin care i s-a aplicat, în cadrul **achiziționării PT Portugal**, o amendă totală de 124,5 milioane de euro. Comisia reproșă Altice Europe, pe de o parte, că a încălcat obligația de notificare a concentrării și, pe de altă parte, că nu a respectat interdicția de a pune în aplicare concentrarea înainte de notificarea sa Comisiei și înainte de autorizarea sa de către aceasta din urmă. Totuși, Tribunalul a dispus reducerea cu 6,22 milioane de euro a cuantumului amenzii pentru partea referitoare la neîndeplinirea obligației de notificare a concentrării.

→ **Hotărârea Altice Europe/Comisia**
din 22 septembrie 2021 (T-425/18)

Tribunalul a confirmat deciziile Comisiei de autorizare a **concentrărilor** legate de **achiziționarea, de către easyJet și Lufthansa, a anumitor active ale grupului Air Berlin**. Acesta a respins acțiunea formulată de compania aeriană Polskie Linie Lotnicze „LOT”, concurentă a celor două societăți părți la concentrări, subliniind în special că Comisia poate identifica piețele relevante prin perechi de orașe dinspre sau înspre aeroporturile de care erau legate sloturile orare ale Air Berlin, în loc să examineze individual fiecare piață pe care erau prezente Air Berlin și, respectiv, Lufthansa și easyJet.

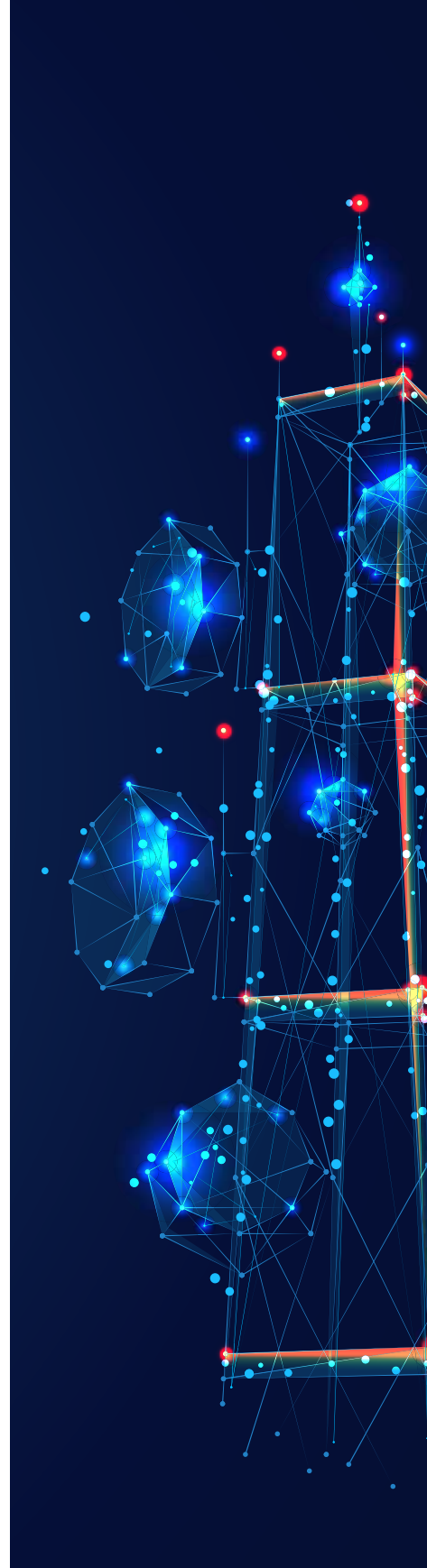
→ **Hotărârile Polskie Linie Lotnicze „LOT”/Comisia**
din 20 octombrie 2021 (T-240/18 și T-296/18)

Tribunalul a confirmat decizia Comisiei de constatare a **unui abuz de poziție dominantă al Google**, care a **favorizat propriul serviciu de comparare de produse** pe paginile sale de rezultate generale prin intermediul unei prezentări și al unei poziționări privilegiate în raport cu rezultatele serviciilor de comparare concurente. Tribunalul a confirmat de asemenea cuantumul amenzii, stabilit de Comisie la **2,42 miliarde de euro**, din care 523,5 milioane de euro au fost aplicate Google în solidar cu societatea sa mamă, Alphabet.

→ **Hotărârea Google și Alphabet/Comisia (Google Shopping)**
din 10 noiembrie 2021 (T-612/17)

Între anii 1997 și 1999, societatea Sumal a achiziționat două camioane de la Mercedes Benz Trucks España (MBTE), filială a grupului Daimler, a cărei societate-mamă este Daimler AG. Printr-o decizie din anul 2016, Comisia Europeană a constatat săvârșirea de către Daimler AG a unei încălcări a normelor Uniunii prin care sunt interzise înțelegerile, ca urmare a faptului că a încheiat, între luna ianuarie a anului 1997 și luna ianuarie a anului 2011, acorduri cu alți 14 producători europeni de camioane având ca obiect **stabilirea prețurilor și majorarea prețurilor brute ale camioanelor în Spațiul Economic European (SEE)**. În urma acestei decizii, Sumal a introdus o acțiune în despăgubire împotriva MBTE pentru prejudiciul suferit ca urmare a înțelegerii respective. Curtea de Justiție a statuat că victima unei încălcări a dreptului concurenței al Uniunii care este săvârșită de o societate-mamă poate solicita filialei acesteia din urmă repararea prejudiciilor rezultate din încălcare, dar trebuie să dovedească faptul că cele două societăți constituiau o unitate economică la momentul încălcării și că filiala este activă pe piața vizată de încălcare.

→ **Hotărârea Sumal**
din 6 octombrie 2021 (C-882/19)

Mediul

Protecția faunei și a florei, poluarea aerului, a solului și a apei, precum și riscurile legate de substanțele periculoase constituie tot atâtea provocări la a căror abordare Uniunea Europeană contribuie prin adoptarea unor norme stricte.

.....

În cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulate de Comisie, Curtea de Justiție a statuat că Spania ar fi trebuit să ia în considerare captarea ilegală a apei și captarea apei destinate aprovizionării urbane cu ocazia evaluării **captării apelor subterane din regiunea Doñana** (Spania) în care se află cel mai mare sit natural protejat din Europa. În plus, acest stat membru nu a luat măsurile adecvate pentru a evita perturbările cauzate habitatelor protejate situate în acest parc natural.

→ Hotărârea Comisia/Spania
din 24 iunie 2021 (C-559/19)

Pescuitul cu curent electric a fost interzis prin norme noi adoptate în anul 2019 de Parlamentul European și de Consiliu. Țările de Jos au solicitat Curții de Justiție anularea acestor dispoziții, susținând printre altele că legiuitorul Uniunii nu s-a întemeiat pe cele mai bune avize științifice disponibile cu privire la efectele ecologice de mediu asupra exploatării **limbii-de-mare din Marea Nordului**. Curtea de Justiție a respins această acțiune și a confirmat validitatea normelor respective: legiuitorul Uniunii dispune de o largă putere de apreciere în acest domeniu și nu este obligat să își întemeieze alegerea legislativă numai pe avize științifice și tehnice.

→ Hotărârea Țările de Jos/Consiliul Uniunii Europene și Parlamentul European
din 15 aprilie 2021 (C-733/19)

În ceea ce privește autorizarea **vânătorii cu nuiiele unse cu clei**, Curtea de Justiție a apreciat că un stat membru (în speță **Franța**) nu poate autoriza o astfel de metodă de capturare a păsărilor care generează capturi accidentale ce pot cauza exemplarelor în cauză alte prejudicii decât unele neglijabile. Caracterul tradițional al unei astfel de metode nu este suficient, în sine, pentru a exclude orice altă soluție alternativă satisfăcătoare. Curtea de Justiție a precizat condițiile care permit derogarea de la interdicția, impusă de Directiva păsări, de a recurge la anumite metode de capturare a păsărilor protejate.

→ Hotărârea *One Voice și Ligue pour la protection des oiseaux (LPO)/Ministre de la Transition écologique et solidaire* din 17 martie 2021 (C-900/19)

În cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor introduse de Comisie împotriva **Ungariei** cu privire la depășirea sistematică și persistentă a **valorilor-limită pentru particulele PM₁₀**, Curtea de Justiție a statuat că acest stat membru a încălcat normele dreptului Uniunii privind calitatea aerului înconjurător și că nu și-a îndeplinit obligațiile de a asigura, pe întregul său teritoriu, pe de o parte, respectarea valorii-limită zilnice stabilite pentru particulele PM₁₀ și, pe de altă parte, ca perioada de depășire a acestei valori-limită să fie cât mai scurtă cu putință.

→ Hotărârea *Comisia/Ungaria* din 3 februarie 2021 (C-637/18)

Curtea de Justiție a statuat că Germania a încălcat, între anii 2010 și 2016, Directiva privind calitatea aerului prin depășirea în mod sistematic și persistentă a **valorilor-limită pentru dioxidul de azot (NO₂)**. Germania a încălcat de asemenea obligația de a adopta în timp util măsuri adecvate pentru ca perioada de depășire să fie cât mai scurtă cu putință în zonele în cauză.

→ Hotărârea *Comisia/Germania* din 3 iunie 2021 (C-635/18)

Instituțiile

Revine celor două instanțe ale Uniunii sarcina de a verifica dacă actele – sau omisiunea de a adopta anumite acte – ale instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor Uniunii respectă dreptul Uniunii. Astfel, Curtea de Justiție și Tribunalul sunt garanți ai protecției judiciare a drepturilor justițiabililor din moment ce aceștia din urmă sunt vizați în mod direct și individual de decizii luate la nivelul Uniunii. În schimb, numai instanțele naționale sunt competente să controleze, potrivit dreptului național, legalitatea actelor autorităților naționale.

.....

Tribunalul a anulat decizia Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) de a nu acorda un **acces parțial la raportul final** al investigației sale referitoare la **proiectele de iluminat public** realizate de societatea Élios în **Ungaria** cu participarea financiară a Uniunii. Întrucât autoritățile maghiare au încheiat deja anchetele naționale în legătură cu acest raport, obiectivul protecției activităților de anchetă nu mai justifică refuzul accesului la documentul solicitat.

➔ [**Hotărârea Homoki/Comisia din 1 septembrie 2021 \(T-517/19\)**](#)

Curtea de Justiție a anulat deciziile Consiliului privind **aplicarea Acordului de parteneriat cuprinzător și consolidat semnat cu Armenia** la 24 noiembrie 2017. Aceasta a statuat că, deși acordul de parteneriat prezintă anumite legături cu politica externă și de securitate comună, elementele sau declarațiile de intenție pe care le include și care pot intra sub incidența acesteia nu sunt totuși suficiente pentru a constitui o componentă autonomă a acordului respectiv susceptibilă să scindeze actul Consiliului în două decizii distincte. Această scindare a condus printre altele la recurgerea la regula de vot în unanimitate pentru unul dintre actele în cauză și la cea a majorității calificate pentru celălalt.

➔ [**Hotărârea Comisia/Consiliul din 2 septembrie 2021 \(C-180/20\)**](#)

Tribunalul a respins acțiunea României împotriva deciziei Comisiei privind înregistrarea **propunerii de inițiativă cetățenească europeană** (ICE) „Politica de coeziune pentru egalitatea regiunilor și menținerea culturilor regionale”. S-a pronunțat pentru prima dată cu privire la caracterul atacabil al unei decizii a Comisiei de a înregistra o astfel de propunere. Această propunere de ICE a fost prezentată în anul 2013 Comisiei, care, într-o primă etapă, a respins-o pentru motivul că se afla vădit în afara sferei sale de competență care să îi permită prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor. Curtea de Justiție a anulat decizia Comisiei, care, prin decizia din 30 aprilie 2019, a procedat ulterior la înregistrarea propunerii de ICE în litigiu.

→ **Hotărârea România/Comisia**
din 10 noiembrie 2021 (T-495/19)

Tribunalul s-a pronunțat cu privire la momentul de la care începe să curgă termenul de introducere a acțiunii împotriva unei decizii privind o persoană supusă **Statutului funcționarilor europeni** în cazul unei notificări nereușite a unei scrisori recomandate. În lipsa unor dispoziții care să reglementeze stabilirea momentului de la care începe să curgă termenul de introducere a acțiunii în cazul neridicării unei scrisori recomandate cu confirmare de primire în litigiile care intră sub incidența statutului menționat, Tribunalul a amintit, în plus, că securitatea juridică și necesitatea de a evita orice discriminare sau orice tratament arbitrar în buna administrare a justiției se opun prezumției de notificare la data expirării termenului de păstrare a scrisorii recomandate adresate la domiciliul reclamantului. În sfârșit, Tribunalul a statuat că, întrucât decizia a fost notificată **prin e-mail** (care a făcut obiectul unei confirmări de primire de îndată de către destinatar), termenul de introducere a acțiunii a început să curgă de la data notificării.

→ **Hotărârea Barata/Parlamentul**
din 3 martie 2021 (T-723/18)

Într-o cauză între Republica Moldova și o societate ucraineană, Curții de Justiție i s-au adresat întrebări cu privire la **calificarea drept „investiție”, în sensul Tratatului privind Carta Energiei (TCE), a unei creanțe rezultate dintr-un contract de vânzare de energie electrică**. Curtea a statuat că achiziționarea, de către o întreprindere a unei părți contractante la TCE, a unei creanțe rezultate dintr-un contract de furnizare a energiei electrice, care nu este asociată unei investiții, deținută de o întreprindere dintr-un stat terț la tratatul menționat față de o întreprindere publică a unei alte părți contractante la același tratat, nu constituie o „investiție” în sensul TCE. Astfel, o creanță izvorâtă dintr-un simplu contract de vânzare de energie electrică nu poate fi considerată ca fiind conferită pentru exercitarea unei activități economice în sectorul energetic. Rezultă că un simplu contract de furnizare a energiei electrice, produsă de alți operatori, este o operațiune comercială care nu poate constitui, ca atare, o investiție.

→ **Hotărârea Moldova/Komstroy**
din 2 septembrie 2021 (C-741/19)

În avizul emis la solicitarea Parlamentului European, Curtea de Justiție a arătat că tratatele nu interzic Consiliului să aștepte, înainte de adoptarea deciziei privind încheierea de către Uniune a **Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice** (denumită Convenția de la Istanbul), „acordul comun” al statelor membre, însă Consiliul nu poate modifica procedura de încheiere a convenției menționate prin condiționarea acestei încheieri de constatarea prealabilă a unui astfel de „acord comun”. Curtea de Justiție a precizat temeiul juridic material adecvat pentru adoptarea actului Consiliului privind încheierea părții din Convenția de la Istanbul care face obiectul acordului preconizat. Aceasta a precizat de asemenea că actul de încheiere poate fi scindat în două decizii distincte atunci când este stabilită o nevoie obiectivă.

➔ Avizul *Convenția de la Istanbul*
din 6 octombrie 2021 (1/19)

Fiscalitatea

Pentru a asigura buna funcționare a pieței interne, Uniunea Europeană a armonizat unele impozite indirecte, cum ar fi accizele aplicate produselor energetice. Astfel, prin stabilirea unor rate minime de impozitare printre altele a carburanților, o directivă a Uniunii urmărește reducerea diferențelor dintre ratele naționale de impozitare. Pe de altă parte, chiar și impozitele directe care intră, în principiu, în competența statelor membre, precum impozitarea societăților, trebuie să respecte normele de bază ale Uniunii Europene, cum ar fi interzicerea ajutoarelor de stat. La fel ca în anii precedenți, au fost pronunțate hotărâri în legătură cu deciziile fiscale anticipate („tax rulings”) ale anumitor state membre care au acordat întreprinderilor multinaționale un tratament fiscal special pe care Comisia l-a considerat incompatibil cu această interdicție.

.....

În cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor formulate de Comisie, **Curtea de Justiție a constatat că Italia a încălcat dreptul Uniunii prin scutirea de accize a carburanților navelor de agrement navlosite în scopuri private.** Astfel, directiva Uniunii care prevede rate minime de impozitare a carburanților autorizează o scutire numai atunci când nava este folosită de utilizatorul final în scopuri comerciale. Faptul că navlosirea constituie o activitate comercială pentru navlositor este lipsit de relevanță în această privință.

➔ **Hotărârea Comisia/Italia**
din 16 septembrie 2021 (C-341/20)

În cadrul unor acțiuni introduse de Luxemburg și de Amazon, Tribunalul a anulat decizia Comisiei potrivit căreia Luxemburg ar fi acordat, între anii 2006 și 2014, societății **Amazon EU**, la acea dată centrala de vânzări a Amazon pentru întreaga Europă, cu sediul în Luxemburg, **ajutoare de stat contrare dreptului Uniunii**, permițându-i, prin intermediul unor **decizii fiscale anticipate** („tax rulings”), să plătească impozite semnificativ mai reduse decât alte întreprinderi. Potrivit Comisiei, Luxemburg trebuia să recupereze de la Amazon avantaje fiscale necuvenite în cuantum de aproximativ 250 de milioane de euro, majorate cu dobânzi. În hotărârea pronunțată, Tribunalul a constatat că Comisia nu a demonstrat suficient că venitul impozabil al Amazon EU a fost redus în mod artificial ca urmare a supraevaluării redevenței plătite de aceasta unei alte întreprinderi din grupul Amazon pentru utilizarea anumitor drepturi de proprietate intelectuală.

→ Hotărârea Luxemburg și Amazon/Comisia
din 12 mai 2021 (T-816/17 și altele)

Tribunalul a respins acțiunile introduse de **Luxemburg și de furnizorul de energie Engie** împotriva deciziei prin care Comisia a constatat că Luxemburg a acordat Engie **ajutoare de stat contrare dreptului Uniunii**, permițând, prin intermediul unor decizii fiscale anticipate („tax rulings”), ca două societăți din acest grup cu reședința în Luxemburg să eludeze impozitul pe cvasitotalitatea profiturilor lor. Potrivit Comisiei, Luxemburg trebuie să recupereze aproximativ 120 de milioane de euro reprezentând impozite neplătite, majorate cu dobânzi. În hotărârea sa de confirmare a acestei decizii, Tribunalul a subliniat că **Luxemburg a renunțat să constate un abuz de drept săvârșit de Engie, deși erau îndeplinite toate criteriile.**

→ Hotărârea Luxemburg și alții/Comisia
din 12 mai 2021 (T-516/18 și altele)

Proprietatea intelectuală

Curtea de Justiție și Tribunalul asigură interpretarea și aplicarea reglementării adoptate de Uniune pentru a proteja ansamblul drepturilor exclusive asupra creațiilor intelectuale. În plus, protecția proprietății intelectuale (drepturi de autor) și industriale (dreptul mărcilor, protecția desenelor și modelelor industriale, dreptul asupra brevetului) îmbunătățește competitivitatea întreprinderilor, favorizând un mediu propice creativității și inovării.

.....

Într-un litigiu între societatea Lego și o societate germană, Tribunalul a considerat că Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) a declarat, în mod greșit, nulitatea unui desen sau model industrial **al unei cărămizi dintr-un set de joc de construcție LEGO**. Astfel, Tribunalul a apreciat că EUIPO ar fi trebuit să efectueze o evaluare corespunzătoare a derogărilor de la Regulamentul privind desenele sau modelele industriale comunitare, luând în considerare toate caracteristicile aspectului modelului în cauză. Tribunalul a amintit **că un desen sau model industrial nu poate fi declarat nevalid dacă cel puțin una dintre aceste caracteristici nu este dictată de funcția tehnică a produsului respectiv**.

➔ Hotărârea Lego A/S/EUIPO și Delta Sport Handelskontor GmbH din 24 martie 2021 (T-515/19)

Tribunalul a recunoscut **validitatea unei mărci tridimensionale** reprezentând **forma unui baton de ruj**. Procedând astfel, a anulat decizia Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) prin care s-a respins cererea inițială de înregistrare a acestui semn ca marcă a Uniunii Europene pentru a desemna rujuri. Potrivit Tribunalului, **marca solicitată are un caracter distinctiv** întrucât se îndepărtează în mod semnificativ de la regula și de la cutumele din sectorul rujurilor prin faptul că batonul este de formă rotunjită, iar nu verticală și cilindrică.

➔ Hotărârea Guerlain din 14 iulie 2021 (T-488/20)

Tribunalul a statuat că un fișier audio care reproducea **sunetul de la deschiderea unei cutii de băutură**, urmat de un moment de liniște și de un fâșâit, nu poate fi înregistrat ca marcă a Uniunii Europene pentru a desemna printre altele băuturi, în măsura în care nu prezintă un caracter distinctiv. Tribunalul împărtășește astfel poziția EUIPO și amintește **că un semn sonor trebuie să aibă un caracter distinctiv pentru ca un consumator să îl poată percepe ca marcă**, iar nu ca un element de natură funcțională sau ca indicator fără o caracteristică intrinsecă proprie.

→ Hotărârea *Ardagh Metal Beverage Holdings*
din 7 iulie 2021 (T-668/19)

Tribunalul a respins acțiunea societății **Chanel** împotriva cererii de înregistrare a unei mărci formulate de societatea **Huawei** în fața Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) pentru motivul că semnele figurative în cauză nu sunt similare și a statuat că mărcile trebuie comparate astfel cum au fost înregistrate sau solicitate, fără a le modifica orientarea. Tribunalul a indicat că **simpla prezență, în fiecare dintre mărcile în cauză, a două elemente care sunt legate între ele nu face ca mărcile să fie similare, chiar dacă au în comun forma geometrică de bază a unui cerc care înconjoară aceste elemente.**

→ Hotărârea *Chanel SAS*
din 21 aprilie 2021 (T-44/20)

Tribunalul s-a pronunțat **cu privire la posibilitatea ca un avocat britanic să reprezinte o parte într-o procedură în fața sa în cadrul unei acțiuni împotriva unei decizii a Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO)**. Tribunalul a amintit cele două condiții cumulative pentru ca o persoană să poată reprezenta în mod valabil părți (altele decât statele membre și instituțiile Uniunii) în fața instanțelor Uniunii: în primul rând, să aibă calitatea de avocat și, în al doilea rând, să fie autorizată să practice în fața unei instanțe a unui stat membru sau a unui alt stat parte la Acordul privind SEE. Acțiunea a fost introdusă după 31 decembrie 2020, data încheierii perioadei de tranziție care precedă retragerea definitivă a Regatului Unit din Uniune, și nu se încadra în niciuna dintre ipotezele prevăzute în Acordul de retragere în care un avocat autorizat să practice în fața instanțelor din Regatul Unit și care nu a dovedit că este autorizat să practice în fața unei instanțe a unui stat membru sau a unui alt stat parte la Acordul privind SEE poate reprezenta o parte în fața instanțelor Uniunii. Prin urmare, acțiunea a fost declarată inadmisibilă.

→ **Ordonanța Daimler/EUIPO**
din 7 decembrie 2021 (T-422/21)

Curtea de Justiție a statuat că, atunci când titularul dreptului de autor a adoptat sau a impus măsuri **restrictive împotriva framingului**, încorporarea unei opere într-o pagină de internet a unui terț, prin această tehnică, constituie punere la dispoziția unui public nou a operei respective. Această comunicare publică trebuie să fie autorizată de titularul dreptului de autor.

→ **Hotărârea VG Bild-Kunst**
din 9 martie 2021 (C-392/19)

Curtea de Justiție a precizat, în cadrul regimului anterior celui introdus prin noua directivă din anul 2019 referitoare la drepturile de autor, condițiile în care putea fi angajată **răspunderea platformelor online** (în speță, YouTube și Cyando). Curtea a statuat că operatorii unor astfel de platforme **nu fac în principiu, ei înșiși, o comunicare publică** a conținuturilor protejate prin dreptul de autor încărcat în mod nelegal de utilizatorii lor. Totuși, răspunderea acestora poate fi angajată pentru o comunicare cu încălcarea dreptului de autor în cazul în care contribuie, dincolo de simpla punere la dispoziție a platformelor, la acordarea accesului publicului la aceste conținuturi.

→ **Hotărârea YouTube și alții**
din 22 iunie 2021 (C-682/18)

În această cauză, conexiunile la internet ale clienților societății Telenet au fost utilizate pentru a partaja filme care fac parte din catalogul societății Mircom pe o rețea de la utilizator la utilizator („peer-to-peer”). Protecția drepturilor titularului drepturilor de proprietate intelectuală poate justifica, a statuat Curtea de Justiție, **înregistrarea sistematică a adreselor IP** ale utilizatorilor și comunicarea numelui și a adreselor poștale ale acestora titularului sau unui terț pentru a permite introducerea unei acțiuni în despăgubire. Totuși, cererea de informații a unui titular de drepturi de proprietate intelectuală nu poate fi abuzivă și trebuie să fie justificată și proporțională.

→ **Hotărârea M.I.C.M.**
din 17 iunie 2021 (C-597/19)

Un proprietar de baruri tapas în Spania utiliza semnul CHAMPANILLO pentru a le desemna și promova. În anunțurile publicitare erau reprezentate două cupe umplute cu o băutură spumantă. Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (CIVC), organism care veghează asupra intereselor producătorilor de șampanie, a urmărit să obțină interzicerea utilizării termenului „champanillo” (care înseamnă în limba spaniolă „șampanie mică”) pentru motivul că utilizarea acestui semn constituia o atingere adusă denumirii de origine protejate (DOP) „Champagne”. Curtea de Justiție a precizat că produsele acoperite de o **DOP beneficiază de protecție în privința acțiunilor interzise care se raportează atât la produse, cât și la servicii.**

→ Hotărârea Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne
din 9 septembrie 2021 (C-783/19)

Protecția datelor cu caracter personal

Curtea de Justiție în lumea digitală

[A se vedea videoclipul pe YouTube](#)

Uniunea Europeană beneficiază de o reglementare ce formează o bază solidă și coerentă pentru protecția datelor cu caracter personal, indiferent de modul și de contextul colectării lor (achiziții online, împrumuturi bancare, căutări de locuri de muncă, solicitări de informații din partea autorităților publice). Aceste norme se aplică atât persoanelor, cât și entităților publice și private stabilite în interiorul sau în afara Uniunii, inclusiv întreprinderilor care oferă bunuri sau servicii precum Facebook sau Amazon, atunci când acestea solicită sau reutilizează datele cu caracter personal ale cetățenilor Uniunii.

În anul 2021, Curtea de Justiție s-a pronunțat în mai multe rânduri cu privire la răspunderea care decurge din colectarea și prelucrarea acestor date în special de către autoritățile naționale și întreprinderile private.

.....

Curtea de Justiție a statuat că reglementarea unui stat membru prin care autoritatea pentru siguranța rutieră este obligată să asigure accesul publicului la **datele referitoare la punctele de penalizare aplicate conducătorilor auto** pentru încălcarea normelor de circulație este contrară dreptului Uniunii. Astfel, Curtea a considerat că necesitatea acestui regim pentru îmbunătățirea siguranței rutiere nu era demonstrată. Cauza viza **reglementarea letonă privind circulația rutieră**, care prevede că informațiile referitoare la punctele de penalizare aplicate conducătorilor de vehicule sunt accesibile publicului și sunt comunicate oricărei persoane care solicită acest lucru fără ca această persoană să fie ținută să justifice un interes specific în obținerea informațiilor respective.

→ [Hotărârea Latvijas Republikas Saeima din 22 iunie 2021 \(C-439/19\)](#)

Curtea de Justiție a statuat că accesul în scopuri penale la un ansamblu **de date** de transfer sau de localizare **privind comunicațiile electronice**, care permit deducerea unor concluzii precise cu privire la viața privată, nu este autorizat decât în vederea **combaterii infracționalității grave sau a prevenirii amenințărilor grave la adresa siguranței publice**. Dreptul Uniunii se opune de altfel unei reglementări naționale care conferă Ministerului Public competența de a autoriza accesul unei autorități publice la aceste date pentru a desfășura o urmărire penală.

→ Hotărârea H. K/Prokuratuur
din 2 martie 2021 (C-746/18)

Într-o hotărâre pronunțată într-o cauză de protecție a datelor cu caracter personal care implică societatea **Facebook Ireland**, Curtea de Justiție a precizat condițiile de exercitare a **competențelor autorităților naționale de supraveghere** în privința unei prelucrări transfrontaliere de date, arătând că, în anumite condiții, o asemenea autoritate ar putea aduce orice pretinsă încălcare a dispozițiilor Regulamentului general privind protecția datelor cu caracter personal (RGPD) în fața unei instanțe a unui stat membru, chiar dacă nu este autoritatea principală pentru această prelucrare. Curtea de Justiție a apreciat de asemenea că, întrucât Facebook Ireland **nu a informat suficient utilizatorii de internet** cu privire la colectarea și utilizarea informațiilor care îi privesc, consimțământul lor pentru această prelucrare de date nu era valabil.

→ Hotărârea Facebook Ireland și alții
din 15 iunie 2021 (C-645/19)

Protecția consumatorilor

Promovarea drepturilor consumatorilor, prosperitatea și bunăstarea lor sunt valori fundamentale în dezvoltarea politicilor Uniunii. Curtea de Justiție controlează aplicarea normelor care protejează consumatorii pentru a garanta protecția sănătății, a securității și a intereselor economice și juridice ale acestora, indiferent de locul în care au reședința sau se deplasează ori de unde își fac cumpărăturile în interiorul Uniunii.

Curtea de Justiție: garantarea drepturilor consumatorilor din Uniunea Europeană

[A se vedea videoclipul pe YouTube](#)

Ce face Curtea de Justiție pentru noi?

[A se vedea videoclipul pe YouTube](#)

.....

Tribunalul a anulat decizia Comisiei potrivit căreia **neperceperea unei garanții pentru ambalajele de băuturi** vândute de magazine frontaliere germane unor clienți cu domiciliul în Danemarca nu constituie un ajutor de stat. Concluzionând că condiția privind resursele de stat nu era îndeplinită, Comisia a săvârșit o eroare de drept.

→ [Hotărârea Dansk Erhverv/Comisia din 9 iunie 2021 \(T-47/19\)](#)

În procesarea unor alimente ecologice, precum băuturile ecologice pe bază de orez și de soia, destinată îmbogățirii cu calciu, adăugarea algei *Lithothamnium calcareum* (lithothame) a fost interzisă de Curtea de Justiție, care a amintit că **dreptul Uniunii prevede norme stricte în ceea ce privește adăugarea de minerale, precum calciul, în producția de produse alimentare ecologice**. A autoriza utilizarea pudrei provenite din această algă ca ingredient neecologic de origine agricolă ar însemna, astfel, să se permită producătorilor acestor produse alimentare să eludeze normele respective.

→ [Hotărârea Natumi GmbH/Land Nordrhein-Westfalen din 29 aprilie 2021 \(C-815/19\)](#)

Curtea de Justiție a statuat că **simpliciter deviere a unui zbor către un aeroport apropiat de aeroportul de destinație inițial nu conferă un drept la o compensație forfetară**. În schimb, a indicat că **compania aeriană trebuie, din proprie inițiativă, să ofere pasagerului suportarea costului transferului** spre aeroportul de destinație prevăzut inițial sau, dacă este cazul, spre o altă destinație apropiată convenită cu acesta. Pentru a se exonera de obligația de compensare a pasagerilor în eventualitatea întârzierii prelungite la sosire a unui zbor, operatorul de transport poate invoca o împrejurare excepțională care nu afectează zborul întârziat, ci un zbor anterior pe care îl operează chiar cu aceeași aeronavă.

→ Hotărârea WZ/Austrian Airlines AG,
din 22 aprilie 2021 (C-826/19)

Curtea de Justiție a apreciat că o **grevă** organizată de un sindicat al personalului unui operator de transport aerian, **destinată printre altele să obțină majorări de salariu, nu constituie o „împrejurare excepțională”** care să exonereze compania aeriană de obligația sa de a plăti compensații în caz de anulare sau de întârziere prelungită. Astfel, faptul de a înlătura această calificare pentru o asemenea grevă, organizată cu respectarea condițiilor prevăzute de legislația națională, nu aduce atingere nici libertății operatorului de transport aerian de a desfășura o activitate comercială, nici drepturilor sale de proprietate și de negociere.

→ Hotărârea Airhelp Ltd/Scandinavian Airlines System SAS
din 23 martie 2021 (C-28/20)

Curtea de Justiție a statuat că **un stat membru din zona euro își poate obliga administrația să accepte plăți în numerar**. Totuși, a indicat că statul membru poate și să restrângă această posibilitate de plată pentru un motiv de interes public, printre altele atunci când plata în numerar poate determina un cost nerezonabil pentru administrație din cauza numărului foarte ridicat de contribuabili. Curtea a precizat de asemenea că **obligația de a accepta bancnote poate fi restrânsă pentru motive de interes public**, dacă aceste limitări sunt proporționale cu obiectivul de interes public urmărit, ceea ce implică printre altele posibilitatea debitorilor de a dispune de alte mijloace legale pentru lichidarea creanțelor pecuniare.

→ Hotărârea Johannes Dietrich și Norbert Häring/Hessischer Rundfunk
din 26 ianuarie 2021 (C-422/219 și C-423/19)

Curtea de Justiție a statuat că **legislația maghiară care interzice anularea unui contract de împrumut exprimat în monedă străină pentru motivul că conține o clauză abuzivă** referitoare la diferența de schimb valutar pare să fie compatibilă cu dreptul Uniunii dacă această legislație permite restabilirea în drept și în fapt a situației în care s-ar fi găsit consumatorul în lipsa clauzei abuzive, chiar dacă anularea contractului ar fi fost mai avantajoasă pentru consumator. În plus, voința manifestată de consumatorul interesat nu poate prevala asupra aprecierii, care revine instanței naționale, a aspectului dacă legislația națională maghiară permite efectiv restabilirea în drept și în fapt a situației acestui consumator.

→ **Hotărârea OTP Jelzálogbank și alții**
din 2 septembrie 2021 (C-932/19)

Într-o cauză în care compania maritimă irlandeză Irish Ferries a trebuit, în anul 2018, să anuleze întregul sezon al curselor, întrucât, în urma întârzierilor în livrarea unei noi nave, nu a putut să introducă în serviciu o navă de înlocuire, Curtea de Justiție a clarificat mai multe dispoziții referitoare la drepturile pasagerilor care călătoresc pe mare sau pe o cale navigabilă interioară (anulare, despăgubire, prețul biletului [...]). Aceasta a considerat printre altele că **obligățiile de redirectionare și de despăgubire în cazul anulării unui serviciu de transport sunt proporționale cu obiectivul urmărit de regulamentul aplicabil în acest domeniu.**

→ **Hotărârea Irish Ferries**
din 2 septembrie 2021 (C-570/19)

Curtea de Justiție s-a pronunțat cu privire la opțiunea tarifară denumită **„tarif zero” pentru internet**. Este vorba despre o practică comercială prin care un furnizor de acces aplică un „tarif zero” sau mai avantajos întregului trafic sau unei părți a traficului de date asociat unei aplicații sau unei categorii de aplicații specifice, propuse de parteneri ai acestui furnizor de acces. Curtea de Justiție a statuat că astfel de opțiuni tarifare sunt contrare Regulamentului privind accesul la internetul deschis, la fel ca limitările lățimii de bandă, ale partajării conexiunii sau ale utilizării în roaming, ca urmare a activării unei asemenea opțiuni.

→ **Hotărârile Vodafone și Telekom Deutschland**
din 2 septembrie 2021 (C-854/19 și alții)

Dreptul familiei

Uniunea Europeană stabilește norme comune în dreptul familiei pentru ca cetățenilor europeni să nu le fie afectată exercitarea drepturilor deoarece trăiesc în diferite state membre ale Uniunii sau ca urmare a mutării lor dintr-un stat membru în altul pe parcursul vieții lor.

Dispozițiile ce reglementează litigiile transfrontaliere dintre copii și părinții lor figurează în Regulamentul Bruxelles IIa, piatra de temelie a cooperării judiciare în cadrul Uniunii în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești.

.....

Curtea de Justiție s-a pronunțat cu privire la un dosar **de răpire internațională de copii** în cadrul unei cauze privind cererea de înapoiere în Suedia a copilului unui cuplu iranian care fusese dus în Finlanda. Aceasta a considerat că **nu poate constitui o deplasare (sau o reținere) ilicită situația în care un părinte, fără acordul celuilalt, a deplasat copilul** din statul său de reședință obișnuită într-un alt stat membru al Uniunii, după ce autoritatea din statul de reședință competentă în materie de imigrație a considerat că **cererile de azil** referitoare la copil și la părintele în cauză **trebuiau examinate în acest alt stat membru**.

→ **Hotărârea A**
din 2 august 2021 (C-262/21)

Curții de Justiție i-a fost supus cazul unui copil minor cetățean al Uniunii al cărui act de naștere întocmit de statul membru gazdă desemnează **ca părinți ai acestuia două persoane de același sex**. Curtea a statuat că statul membru al cărui resortisant este acest copil este obligat să îi elibereze o carte de identitate sau un pașaport, fără însă a impune întocmirea prealabilă a unui act de naștere de către autoritățile sale naționale. Acesta este de asemenea obligat să recunoască documentul emis de statul membru gazdă care permite **copilului respectiv să își exercite, împreună cu fiecare dintre aceste două persoane, dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul Uniunii**.

→ Hotărârea *Stolichna obshtina, rayon „Pancharevo”*
din 14 decembrie 2021 (C-490/20)

Asigurările sociale

Normele Uniunii Europene urmăresc coordonarea sistemelor naționale de securitate socială pentru a garanta că persoanele care se vor stabili într-un alt stat membru al Uniunii nu își pierd asigurarea socială (drepturile la pensie și la asistență medicală, de exemplu) și că știu întotdeauna care dispoziții naționale li se aplică. Cu alte cuvinte, nicio persoană care își exercită dreptul la liberă circulație în Europa nu poate fi lezată în raport cu o persoană care a avut întotdeauna reședința și a lucrat într-un singur stat membru. În acest cadru de norme și principii, Curtea de Justiție urmărește să asigure securitatea socială a cetățenilor europeni, conciliind-o în același timp cu menținerea finanțelor publice ale statului membru gazdă.

.....

Într-o cauză privind cetățenia și afilierea la un **regim național de securitate socială**, Curtea de Justiție a recunoscut cetățenilor Uniunii care sunt inactivi din punct de vedere economic și care au reședința într-un alt stat membru decât statul lor membru de origine dreptul de a fi afiliați la sistemul public de asigurări de sănătate al statului membru gazdă. A indicat însă că această afiliere nu trebuie să fie în mod necesar gratuită.

→ Hotărârea A (Servicii publice de îngrijiri medicale)
din 15 iulie 2021 (C-535/19)

În contextul retragerii Regatului Unit din Uniunea Europeană, reglementarea britanică a instituit pentru cetățenii Uniunii un nou regim potrivit căruia acordarea unui drept de ședere nu este supusă unei condiții privind resursele. În schimb, îi privează pe cetățenii Uniunii de prestațiile de asistență socială calificate drept „credit universal”. Curtea de Justiție a considerat că această reglementare este compatibilă cu principiul egalității de tratament garantat de dreptul Uniunii. Totuși, autoritățile naționale competente trebuie să verifice **dacă un refuz de a acorda** astfel de **prestații de asistență socială nu îi expune pe cetățeanul Uniunii și pe copiii săi unui risc de încălcare a drepturilor lor fundamentale**, în special a dreptului la respectarea demnității umane.

→ Hotărârea *The Department for Communities in Northern Ireland* din 15 iulie 2021 (C-709/20)

Curtea de Justiție a precizat criteriile care trebuie luate în considerare pentru a aprecia dacă un **agent de muncă temporară** desfășoară în general „activități semnificative, altele decât cele strict legate de gestionarea internă”, pe teritoriul statului membru în care este stabilit. Potrivit Curții de Justiție, pentru a se considera că „își desfășoară în mod obișnuit activitățile” într-un stat membru, un agent de muncă temporară trebuie să realizeze o parte semnificativă a activităților sale de punere la dispoziție de lucrători în favoarea unor întreprinderi utilizatoare stabilite și care își desfășoară activitățile pe teritoriul statului membru respectiv. Desfășurarea unor activități de selecție și recrutare în statul membru în care este stabilit agentul de muncă temporară nu este suficientă, așadar, pentru a se considera că această întreprindere desfășoară acolo „activități semnificative”.

→ Hotărârea *Team Power Europe* din 3 iunie 2021 (C-784/19)

Egalitatea de tratament

Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene consacră egalitatea în fața legii a tuturor indivizilor ca ființe umane, lucrători, cetățeni sau părți la o procedură judiciară. Directiva 2000/78, în special, asigură un cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, precum și protecția împotriva discriminării în aceste domenii pe motive de religie sau convingeri, vârstă, handicap sau orientare sexuală. Curtea de Justiție a soluționat mai multe cauze referitoare la cazuri prezumate de discriminare directă sau indirectă, subliniind respectarea principiului proporționalității între obiectivul urmărit de normele puse în discuție și principiul egalității de tratament.

.....

În iulie 2021, Curtea de Justiție a statuat că este contrară dreptului Uniunii legislația unui stat membru care prevede imposibilitatea absolută de menținere în funcție a unui agent de penitenciar a cărui acuitate auditivă nu respectă praguri minime de percepție sonoră, fără a permite să se verifice dacă acesta este în măsură să își îndeplinească funcțiile. Astfel, potrivit Curții de Justiție, legislația respectivă instituie o **discriminare bazată direct pe handicap**.

→ **Hotărârea Tartu Vangla**
din 15 iulie 2021 (C-795/19)

Două cauze au vizat angajate de confesiune musulmană care au decis să poarte un **văl religios la locul lor de muncă**. Potrivit Curții de Justiție, **interdicția instituită de angajator** de a purta orice formă vizibilă de exprimare a convingerilor politice, filozofice sau religioase la locul de muncă **poate fi justificată** de o nevoie reală a angajatorului de a se prezenta în mod neutru față de clienți sau pentru a preveni conflicte sociale. Totuși, în cadrul concilierii drepturilor în discuție, instanțele naționale pot ține seama de contextul propriu statului lor membru și de dispozițiile naționale mai favorabile în ceea ce privește protecția libertății de religie.

→ **Hotărârea WABE și MH Müller Handel**
din 15 iulie 2021 (C-804/18 și C-341/19)

Ajutoarele de stat și Covid-19

În luna iunie 2020, **Portugalia** a notificat Comisiei un ajutor de stat în favoarea companiei aeriene Transportes Aereos Portugueses SGPS SA, societate-mamă și acționar în proporție de 100 % al **TAP Air Portugal**, constând într-un împrumut în cuantum maxim de 1,2 miliarde de euro. Tribunalul a anulat decizia Comisiei prin care ajutorul era declarat compatibil cu piața internă, în contextul pandemiei de Covid-19, pentru motivul că această decizie nu era suficient motivată. Totuși, ca urmare a aceluiași context, efectele anulării au fost suspendate până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie.

→ [Hotărârea Ryanair DAC/Comisia \(TAP - Covid-19\)
din 19 mai 2021 \(T-465/20\)](#)

În luna aprilie 2020, **Germania** a notificat Comisiei un ajutor individual în favoarea companiei aeriene **Condor Flugdienst** GmbH sub forma a două împrumuturi în cuantum de 550 de milioane de euro, garantate de stat și însoțite de dobânzi subvenționate. Tribunalul a anulat decizia Comisiei de aprobare a ajutorului pentru insuficiența motivării. Totuși, ca urmare a contextului economic și social marcat de pandemia de Covid-19, acesta a suspendat efectele anulării până la adoptarea unei noi decizii de către Comisie.

→ [Hotărârea Ryanair/Comisia \(Condor - Covid-19\)
din 9 iunie 2021 \(T-665/20\)](#)

Tribunalul a considerat că schema de ajutor de stat instituită de **Suedia** sub forma unor **garanții pentru împrumuturi în beneficiul companiilor aeriene titulare ale unei licențe de operare suedeze**, pentru a remedia perturbarea gravă a economiei acestui stat membru pe durata pandemiei de Covid-19, este conformă cu dreptul Uniunii. Schema vizează în special companiile aeriene titulare, la 1 ianuarie 2020, ale unei licențe pentru desfășurarea de activități comerciale în domeniul aviației, cu excepția companiilor aeriene care operează zboruri neplanificate.

→ [Hotărârea Ryanair DAC/Comisia
din 17 februarie 2021 \(T-238/20\)](#)

Tribunalul a validat schema de ajutor de stat instituită de **Franța** sub forma unui **moratoriu privind plata unor taxe** în beneficiul companiilor titulare ale unei licențe franceze. Astfel, această schemă de ajutor, care privește plata taxei de aviație civilă și a taxei de solidaritate pe biletele de avion datorate lunar în perioada cuprinsă între lunile martie și decembrie 2020, a fost considerată adecvată pentru a remedia prejudiciile economice provocate de pandemia de Covid-19 și nu constituie, așadar, o discriminare contrară dreptului Uniunii.

→ [Hotărârea Ryanair DAC/Comisia din 17 februarie 2021 \(T-259/20\)](#)

Tribunalul a validat ajutorul, sub forma a două linii de credit de tip revolving în cuantum maxim de 1,5 miliarde de coroane suedeze (SEK), fiecare, instituit de **Suedia** și de **Danemarca** în favoarea companiei **SAS** pentru prejudiciile rezultate din anularea sau din reprogramarea zborurilor ca urmare a restricțiilor de călătorie cauzate de pandemia de Covid-19. A considerat că, întrucât SAS deține o cotă de piață semnificativ mai ridicată decât cele ale celui mai apropiat concurent al său în aceste două state membre, ajutoarele în cauză nu constituie o discriminare ilegală.

→ [Hotărârile Ryanair DAC/Comisia din 14 aprilie 2021 \(T-378/20 și T-379/20\)](#)

Tribunalul a statuat că garanția acordată de **Finlanda** în favoarea companiei aeriene **Finnair**, pentru a o ajuta să obțină de la un fond de pensii un împrumut de 600 de milioane de euro destinat acoperirii necesarului său de capital circulant ca urmare a pandemiei de Covid-19, este conformă cu dreptul Uniunii. Garanția era necesară în măsura în care Finnair risca falimentul din cauza eroziunii bruște a activității sale și a imposibilității de a-și acoperi necesarul de lichidități pe piețele de credit.

→ [Hotărârea Ryanair DAC/Comisia din 14 aprilie 2021 \(T-388/20\)](#)

Tribunalul a validat decizia Comisiei de autorizare a fondului de sprijin instituit de **Spania** pentru a asigura solvabilitatea unor **întreprinderi nefinanciare** care își au principalele centre de activitate în Spania, care sunt considerate sistemice sau strategice pentru economia națională și care au întâmpinat dificultăți temporare ca urmare a pandemiei de Covid-19. A subliniat că măsura în cauză, destinată adoptării unor măsuri de recapitalizare și dotată cu un buget de 10 miliarde de euro, constituie, desigur, o schemă de ajutor de stat, dar este proporțională și nediscriminatorie.

→ [Hotărârea Ryanair DAC/Comisia din 19 mai 2021 \(T-628/20\)](#)

Ajutoarele de stat

Examinarea compatibilității cu dreptul Uniunii a subvențiilor pe care statele membre le acordă în favoarea operatorilor economici poate necesita o apreciere complexă și aprofundată a împrejurărilor care au determinat autoritățile publice să interfezeze în concurență. În anul 2021, Curtea de Justiție și Tribunalul au controlat, în mai multe cauze cu mize economice considerabile, aprecierea efectuată de Comisie, gardian al respectării normelor dreptului Uniunii în materie de ajutoare de stat, cu privire la aceste măsuri naționale.

.....

Nürburgring, situat în Germania, cuprinde printre altele un circuit de curse automobilistice și un parc de agrement. În urma insolvenței proprietarilor săi, organisme de drept public, complexul a fost vândut unei întreprinderi private. Deși alți operatori economici au afirmat că vânzarea a fost realizată sub prețul pieței și în mod discriminatoriu, Comisia a decis să nu inițieze o procedură oficială de investigare. Sesizată cu **recursuri** în acest dosar, Curtea de Justiție a anulat decizia Comisiei, precum și hotărârea Tribunalului care a confirmat-o și a **obligat Comisia să reexamineze dacă vânzarea Nürburgring implica acordarea unui ajutor de stat**.

→ Hotărârea *Ja zum Nürburgring* și alții/Comisia
din 2 septembrie 2021 (C-647/19 P și altele)

Comisia a constatat, prin diferite decizii, că o sentință arbitrală prin care se stabilea pentru producătorul de aluminiu grec Mytilinaios un tarif pentru energia electrică ce trebuia plătit DEI (producător și furnizor de energie electrică grec), **pretins preferențial, nu presupunea, în realitate, acordarea unui avantaj**. Tribunalul a anulat aceste decizii considerând că Comisia ar fi trebuit să examineze în mod diligent, suficient și complet eventuala existență a unui ajutor acordat Mytilinaios prin sentința arbitrală și să efectueze, în acest scop, aprecieri economice și tehnice complexe.

→ Hotărârea *DEI/Comisia*
din 22 septembrie 2021 (T-639/14 și altele)

Au fost formulate acțiuni de către o cooperativă și de pescari angajatori împotriva deciziei Comisiei de a nu ridica obiecții cu privire la ajutoarele legate de realizarea primelor **parcuri eoliene offshore în Franța**. Tribunalul a constatat că aceste persoane nu erau abilitate să introducă astfel de acțiuni întrucât, pe de o parte, nu se aflau în situație de concurență cu operatorii acestor parcuri eoliene și, pe de altă parte, nu au demonstrat riscul unui efect concret al ajutoarelor în discuție asupra situației lor.

➔ Hotărârea CAPA și alții/Comisia
din 15 septembrie 2021 (T-777/19)

Dreptul social

Curtea de Justiție la locul de muncă –
protejarea drepturilor lucrătorilor

[A se vedea videoclipul pe YouTube](#)

În anul 2021, Curtea de Justiție a fost chemată să interpreteze dreptul Uniunii în domeniul politicii sociale, în special în ceea ce privește condițiile de muncă și protecția socială a lucrătorilor. Legiuitorul Uniunii a stabilit în această privință norme minime pe care statele membre trebuie să le respecte. Astfel, în materie de organizare a timpului de lucru, dreptul Uniunii definește cerințe minime de sănătate și securitate, acordând lucrătorilor beneficiul unor perioade minime de repaus. Pentru a asigura echilibrul dintre viața profesională, viața privată și viața familială, prevede de asemenea norme în ceea ce privește concediul pentru creșterea copilului. În plus, organizează coordonarea sistemelor de securitate socială, urmărind să asigure punerea în aplicare a principiului egalității de tratament pentru toți lucrătorii din Uniune. În sfârșit, Curtea de Justiție are ocazia să precizeze condițiile de acces al lucrătorilor resortisanți ai unor țări terțe la alocații naționale.

.....

Întrebată de o instanță română cu privire la interpretarea Directivei privind **organizarea timpului de lucru**, Curtea de Justiție a analizat situația unor experți angajați de Academia de Studii Economice din București (ASE) în temeiul mai multor contracte de muncă și care au cumulat, în anumite zile, cele opt ore de muncă prestate în cadrul programului de bază cu orele de muncă prestate în cadrul unuia sau al mai multor proiecte. Aceasta a indicat că, în cazul în care un lucrător a încheiat mai multe contracte de muncă cu același angajator, **perioada minimă de repaus zilnic se aplică contractelor considerate în ansamblul lor**, iar nu fiecărui contract luat în considerare în mod separat.

→ Hotărârea Academia de Studii Economice din București/Organismul Intermediar pentru Programul Operațional Capital Uman – Ministerul Educației Naționale din 17 martie 2021 (C-585/19)

În cadrul unui litigiu între un fost subofițer al armatei slovene și Ministerul Apărării cu privire la remunerarea activității sale de gardă, Curtea de Justiție a precizat cazurile în care **Directiva privind organizarea timpului de lucru** nu se aplică **activităților exercitate de militari**. Aceasta din urmă nu se opune de altfel ca o perioadă de gardă în care un militar este obligat să rămână în cazarma în care este repartizat, fără a presta o muncă efectivă, să fie remunerată în mod diferit față de o perioadă de gardă în care prestează o muncă efectivă.

→ Hotărârea *Ministrstvo za obrambo* din 15 iulie 2021 (C-742/19)

Într-o cauză preliminară introdusă de o instanță luxemburgheză, Curtea de Justiție a interpretat **Directiva de punere în aplicare a Acordului-cadru revizuit privind concediul pentru creșterea copilului**. A precizat că un stat membru nu poate supune dreptul la concediu pentru creșterea copilului cerinței ca părintele să fi avut un loc de muncă la momentul nașterii sau al adopției copilului. Acest stat membru poate totuși să impună ca părintele să fi ocupat, fără întrerupere, un loc de muncă pentru o perioadă de cel puțin douăsprezece luni imediat înaintea începerii acestui concediu pentru creșterea copilului.

→ Hotărârea *XI/Caisse pour l'avenir des enfants* din 25 februarie 2021 (C-129/20)

În **Italia**, acordarea unei alocații de naștere și a unei alocații de maternitate a fost refuzată mai multor **resortisanți ai unor țări terțe care dețin un permis unic de muncă** obținut în temeiul legislației naționale de transpunere a unei directive a Uniunii pentru motivul că aceste persoane nu dețin statutul de rezident pe termen lung. Sesizată de Corte costituzionale (Curtea Constituțională, Italia), Curtea de Justiție a statuat că acești resortisanți ai unor țări terțe aveau dreptul de a beneficia de alocațiile respective astfel cum sunt prevăzute de reglementarea italiană.

→ Hotărârea *O. D. și alții/Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)* din 2 septembrie 2021 (C-350/20)

Uniunea bancară

Uniunea bancară este o componentă esențială a uniunii economice și monetare a Uniunii care a fost creată ca răspuns la criza financiară din anul 2008 și la criza datoriei suverane care a urmat în zona euro. Uniunea bancară urmărește ca sectorul bancar din zona euro și, în sens mai larg, din Uniunea Europeană să fie stabil, sigur și fiabil și contribuie astfel la stabilitatea financiară generală, ca băncile să poată rezista crizelor financiare și să se ofere o soluție la dificultățile băncilor fără a recurge la banii contribuabililor din Uniune, minimizând totodată consecințele lor asupra economiei Uniunii. Statele membre din zona euro fac parte din uniunea bancară, iar cele care nu fac parte pot participa la aceasta prin intermediul unei cooperări strânse cu Banca Centrală Europeană. Curtea de Justiție și Tribunalul trebuie să soluționeze în mod constant probleme care au legătură cu uniunea bancară.

.....

În luna iunie 2018, Ministerul Public leton l-a trimis în judecată pe guvernatorul Băncii Centrale a Letoniei pentru diferite infracțiuni de corupție. În această calitate, guvernatorul respectiv era și membru al Consiliului General și al Consiliului guvernatorilor Băncii Centrale Europene (BCE). Având în vedere această particularitate, instanța letonă sesizată cu cauza a ridicat problema dacă persoana interesată putea beneficia de imunitate în temeiul Protocolului privind privilegiile și imunitățile Uniunii Europene, care acordă funcționarilor și altor agenți ai Uniunii imunitate de jurisdicție pentru toate actele îndeplinite de aceștia în calitatea lor oficială. Curtea de Justiție a statuat că, atunci când o autoritate penală constată că actele unui guvernator al unei bănci centrale a unui stat membru nu au fost în mod vădit îndeplinite de acesta în cadrul funcției sale, imunitatea nu se aplică. **Actele de fraudă, de corupție sau de spălare de bani nu sunt îndeplinite de un guvernator al unei bănci centrale în calitatea sa oficială.**

➔ Hotărârea LG Generalprokuratūra
din 30 noiembrie 2021 (C-3/20)

În anul 2016, Autoritatea Bancară Europeană (ABE) a emis un **ghid privind mecanismele de supraveghere și de guvernanță a produselor pentru produsele de retail bancar**. Printr-un aviz publicat pe site-ul său internet, Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (Autoritatea de Supraveghere Prudențială și de Rezoluție, ACPR, Franța) a anunțat că se conformează acestui ghid, care a devenit, astfel, aplicabil tuturor instituțiilor financiare supuse controlului său. În aceste condiții, Fédération bancaire française (Federația Bancară Franceză, FBF) a solicitat Conseil d'État (Consiliul de Stat) francez anularea avizului, considerând că ABE nu avea competența de a emite un asemenea ghid. Conseil d'État a sesizat Curtea de Justiție cu titlu preliminar în ceea ce privește căile de atac disponibile pentru a asigura controlul legalității ghidului în litigiu și validitatea acestuia. Curtea de Justiție a precizat că procedura trimerii preliminare poate fi utilizată pentru a controla această validitate și că ghidul este, în speță, valid.

➔ **Hotărârea FBF**
din 15 iulie 2021 (C-911/19)

Măsurile restrictive și politica externă

Măsurile restrictive sau „sancțiunile” constituie un instrument esențial al politicii externe și de securitate comună (PESC) a Uniunii Europene. Ele sunt utilizate în cadrul unei acțiuni integrate și globale care include printre altele un dialog politic. Uniunea recurge la acestea în special pentru a proteja valorile, interesele fundamentale și securitatea Uniunii, precum și pentru a preveni conflictele și a consolida securitatea internațională. Astfel, sancțiunile au scopul de a determina o schimbare în politica sau comportamentul persoanelor sau a entităților vizate în vederea promovării obiectivelor PESC.

.....

„Sancțiunile secundare” se bazează pe capacitatea guvernului american de a utiliza supremația sistemului său financiar pentru a constrânge entități străine să renunțe la tranzacții, de altfel legale, cu persoanele sancționate. Dreptul Uniunii interzice acestor entități să se conformeze sancțiunilor respective, cu excepția autorizării de către Comisia Europeană, atunci când nerespectarea legislațiilor străine ar prejudicia grav interesele acestor entități. Deutsche Telekom a reziliat unilateral, fără motivare și fără autorizarea Comisiei, contractele de furnizare de servicii care o legau de sucursala germană a băncii iraniene Melli, deținută de statul iranian. Curtea de Justiție a statuat că **interdicția impusă de dreptul Uniunii de a se conforma sancțiunilor secundare adoptate de Statele Unite împotriva Iranului poate fi invocată într-un proces civil**, chiar în lipsa unei somații sau a unei instrucțiuni specifice adresate de o autoritate a Statelor Unite. Instanța germană căreia i s-a adresat banca iraniană trebuie, așadar, să pună în balanță obiectivul urmărit de această interdicție, precum și probabilitatea și amploarea pierderilor economice pe care Deutsche Telekom ar putea să le suporte dacă nu ar putea pune capăt relațiilor sale comerciale cu această bancă.

→ **Hotărârea Bank Melli Iran**
din 21 decembrie 2021 (C-124/20)

Ținând seama de deteriorarea situației în materie de drepturile omului, de stat de drept și de democrație, Consiliul Uniunii Europene a adoptat în anul 2017 un regulament care introduce **măsuri restrictive împotriva Venezuelei**. În aceste condiții, Venezuela a solicitat Tribunalului anularea măsurilor respective, însă Tribunalul a considerat că aceasta nu avea calitate procesuală activă pentru a ataca un astfel de regulament. Sesizată cu recurs, Curtea de Justiție a statuat, dimpotrivă, că **statul menționat avea în mod efectiv calitate procesuală activă pentru a formula o acțiune împotriva unui regulament care introduce măsuri restrictive în privința sa** și, în consecință, a trimis cauza Tribunalului spre rejudecare pentru ca acesta să se pronunțe pe fond cu privire la acțiunea în anulare.

→ Hotărârea *Venezuela/Consiliul*
din 22 iunie 2021 (C-872/19 P)

Spațiul penal european

Spațiul penal european se construiește în jurul mai multor axe: recunoașterea reciprocă a deciziilor judiciare, apropierea dreptului penal al statelor membre, instituirea unor actori integrați de cooperare și, în sfârșit, consolidarea cooperării internaționale în acest domeniu. Astfel, obiectivul stabilit pentru Uniunea Europeană de a deveni un spațiu de libertate, securitate și justiție a condus la eliminarea extrădării între statele membre și la înlocuirea acesteia cu un sistem de predare între autoritățile judiciare. Mandatul european de arestare constituie prima concretizare, în domeniul dreptului penal, a principiului recunoașterii reciproce, care este piatra de temelie a cooperării judiciare între statele membre. Acesta este o decizie judiciară a unui stat membru în vederea arestării și a predării unei persoane căutate într-un alt stat membru pentru efectuarea urmăririi penale sau în scopul executării unei pedepse sau a unei măsuri de siguranță privative de libertate. Deciziile referitoare la executarea mandatului european de arestare trebuie să facă obiectul unor controale suficiente la nivel național și, întrucât uneori apar dificultăți de interpretare, Curtea de Justiție este sesizată pentru a înlătura aceste dificultăți.

.....

Într-o cauză privind **executarea, în Irlanda, a unui mandat european de arestare emis de Regatul Unit înainte de retragerea sa din Uniunea Europeană**, Curtea de Justiție a statuat că dispozițiile privind regimul mandatului european de arestare referitoare la Regatul Unit, prevăzute în acordul de retragere, și cele privind noul mecanism de predare care figurează în Acordul comercial și de cooperare încheiat între Uniunea Europeană și acest stat terț sunt obligatorii pentru Irlanda. Includerea acestor dispoziții în acordurile menționate nu justifică adăugarea unui temei juridic referitor la spațiul de libertate, securitate și justiție în vederea încheierii lor, astfel încât dispozițiile menționate nu impuneau ca Irlanda să fie în măsură să opteze dacă să fie supusă sau nu acestora.

➔ Hotărârea *Governor of Cloverhill Prison și alții* din 16 noiembrie 2021 (C-479/21 PPU)

B | Cifrele-cheie ale activității judiciare

Curtea de Justiție

Curtea de Justiție poate fi sesizată în principal

- cu **cereri de decizie preliminară**, atunci când o instanță națională are îndoieli cu privire la interpretarea unui act adoptat de Uniune sau cu privire la validitatea acestuia. Instanța națională suspendă în acest caz procedura care se desfășoară în fața sa și sesizează Curtea, care se pronunță cu privire la interpretarea care trebuie dată dispozițiilor în discuție sau cu privire la validitatea lor. Odată lămurită prin decizia pronunțată de Curte, instanța națională poate soluționa litigiul cu care este sesizată. În cauzele care necesită un răspuns într-un termen foarte scurt (de exemplu în materie de azil, de control la frontiere, de răpiri de copii etc.), este prevăzută o **procedură preliminară de urgență („PPU”)**;
- cu **recursuri**, îndreptate împotriva deciziilor pronunțate de Tribunal, care sunt căi de atac în cadrul cărora Curtea de Justiție poate anula decizia Tribunalului;
- cu **acțiuni directe**, care vizează în principal:
 - obținerea anulării unui act al Uniunii („acțiune în anulare”) sau
 - constatarea neîndeplinirii de către un stat membru a obligațiilor sale care decurg din dreptul Uniunii („**acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor**”). Dacă statul membru nu se conformează hotărârii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, o a doua acțiune, denumită acțiune în „**dublă constatare a neîndeplinirii obligațiilor**”, poate determina Curtea să îi aplice o sancțiune pecuniară;
- cu cereri de **aviz** cu privire la compatibilitatea cu tratatele a unui acord pe care Uniunea intenționează să îl încheie cu un stat terț sau cu o organizație internațională. Această cerere poate fi introdusă de un stat membru sau de o instituție europeană (Parlamentul, Consiliul sau Comisia).

838

de cauze introduse

Proceduri
preliminare

567

din care 9 PPU

Principalele state membre aflate la originea cererii:

Germania	106
Bulgaria	58
Italia	46
România	38
Austria	37

Acțiuni directe

29

din care

22

de acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor și

1

acțiune în „dublă constatare a neîndeplinirii obligațiilor”

232

de recursuri împotriva
deciziilor Tribunalului

12

cereri de asistență
judiciară

O parte care nu este
în măsură să facă față
cheltuielilor de judecată
poate solicita să
beneficieze de asistență
judiciară gratuită.

772

de cauze
soluționate

**Proceduri
preliminare**

547

din care 9 PPU

30

de **acțiuni directe**

(constatări ale
neîndeplinirii
obligațiilor împotriva a 11
state membre)

183

de **recursuri** împotriva
deciziilor Tribunalului

din care

23

au anulat decizia
adoptată de Tribunal

1

cerere de aviz

Durata medie a
procedurilor

16,6

 luni

3,7

 luni

Durata medie
a procedurilor
preliminare de urgență

1 113
cauze pendinte
la 31 decembrie
2021

Principalele materii tratate

Agricultură	24
Concurență și ajutoare de stat	115
Drept social	64
Mediu	45
Spațiul de libertate, securitate și justiție	136
Fiscalitate	80
Libertățile de circulație și de stabilire și piața internă	77
Proprietate intelectuală și industrială	49
Protecția consumatorului	63
Transporturi	61
Uniunea vamală	17

Membrii

Curții de Justiție

Curtea de Justiție este compusă din 27 de judecători și 11 avocați generali.

Judecătorii și avocații generali sunt desemnați de comun acord de guvernele statelor membre, după consultarea unui comitet al cărui rol este de a emite un aviz cu privire la capacitatea candidaților de a exercita funcțiile respective. Mandatul acestora este de șase ani și poate fi reînnoit.

Ei sunt aleși din rândul personalităților care oferă toate garanțiile de independență și care întrunesc condițiile cerute pentru exercitarea, în țările lor, a celor mai înalte funcții jurisdicționale sau a căror competență este recunoscută.

K. Lenaerts
Președinte

L. Bay Larsen
Vicepreședinte

A. Arabadjiev
Președintele
Camerei întâi

A. Prechal
Președinta
Camerei a doua

K. Jürimäe
Președinta
Camerei a treia

C. Lycourgos
Președintele
Camerei a patra

E. Regan
Președintele
Camerei a cincea

M. Szpunar
Primul
avocat general

S. Rodin
Președintele
Camerei a noua

I. Jarukaitis
Președintele
Camerei a zecea

N. Jääskinen
Președintele
Camerei a opta

I. Ziemele
Președinta
Camerei a șasea

J. Passer
Președintele
Camerei a șaptea

J. Kokott
Avocată generală

M. Ilešič
Judecător

J.-C. Bonichot
Judecător

T. von Danwitz
Judecător

M. Safjan
Judecător

F. Biltgen
Judecător

**M. Campos
Sánchez-
Bordona**
Avocat general

P. G. Xuereb
Judecător

**N. J. Cardoso
da Silva Piçarra**
Judecător

L. S. Rossi
Judecătoare

G. Pitruzzella
Avocat general

P. Pikamäe
Avocat general

A. Kumin
Judecător

N. Wahl
Judecător

**J. Richard
de la Tour**
Avocat general

A. Rantos
Avocat general

D. Gratsias
Judecător

**M. L. Arastey
Sahún**
Judecătoare

A. M. Collins
Avocat general

M. Gavalec
Judecător

N. Emiliou
Avocat general

Z. Csehi
Judecător

**O. Spineanu-
Matei**
Judecătoare

T. Čapeta
Avocată generală

L. Medina
Avocată generală

A. Calot Escobar
Grefier

Compunerea Curții de Justiție

(Ordinea protocolară la data de 31 decembrie 2021)

Primul rând, de la stânga la dreapta:

Domnul prim avocat general M. Szpunar, domnul președinte de cameră C. Lycourgos, doamna președintă de cameră A. Prechal, domnul vicepreședinte L. Bay Larsen, domnul președinte K. Lenaerts, domnul președinte de cameră A. Arabadjiev, doamna președintă de cameră K. Jürimäe, domnii președinți de cameră E. Regan și S. Rodin

Al doilea rând, de la stânga la dreapta:

Domnii judecători T. von Danwitz și M. Ilešič, domnii președinți de cameră J. Passer, N. Jääskinen și I. Jarukaitis, doamna președintă de cameră I. Ziemele, doamna avocată generală J. Kokott, domnul judecător J.-C. Bonichot

Al treilea rând, de la stânga la dreapta:

Domnul avocat general P. Pikamäe, doamna judecătoare L. S. Rossi, domnii judecători P. G. Xuereb, F. Biltgen și M. Safjan, domnul avocat general M. Campos Sánchez-Bordona, domnul judecător N. J. Piçarra, domnul avocat general G. Pitruzzella

Al patrulea rând, de la stânga la dreapta:

Doamna judecătoare M. L. Arastey Sahún, domnul avocat general A. Rantos, domnii judecători N. Wahl și A. Kumin, domnul avocat general J. Richard de la Tour, domnul judecător D. Gratsias, domnul avocat general A. M. Collins

Al cincilea rând, de la stânga la dreapta:

Doamna avocată generală L. Medina, doamna judecătoare O. Spineanu-Matei, domnul avocat general N. Emiliou, domnii judecători M. Gavalec și Z. Csehi, doamna avocată generală T. Čapeta, domnul grefier A. Calot Escobar

Tribunalul

Tribunalul poate fi sesizat în primă instanță cu acțiuni directe formulate **de persoane fizice sau juridice (societăți, asociații etc.)** și **de statele membre** împotriva actelor instituțiilor, organelor, oficiilor sau agențiilor Uniunii Europene și cu acțiuni directe prin care se urmărește obținerea reparării prejudiciilor cauzate de instituții sau de agenții lor. O mare parte din contenciosul său este de natură economică: proprietate intelectuală (mărci, desene și modele industriale ale Uniunii Europene), concurență, ajutoare de stat și supravegherea bancară și financiară.

Tribunalul este de asemenea competent să statueze în materia funcției publice, în litigiile dintre Uniunea Europeană și agenții săi.

Deciziile Tribunalului pot face obiectul unui recurs, limitat la chestiuni de drept, în fața Curții de Justiție. În cauzele care au beneficiat deja de o dublă examinare (de către o cameră jurisdicțională independentă și apoi de către Tribunal), Curtea de Justiție admite în principiu recursul doar dacă acesta ridică o chestiune importantă pentru unitatea, coerența sau dezvoltarea dreptului Uniunii.

882

de cauze
introduse

785

de acțiuni directe

din care

80

privind ajutoare de stat și
concurență
(inclusiv **4** acțiuni introduse
de statele membre)

308

privind proprietatea
intelectuală și industrială

81

în materia funcției publice
a Uniunii Europene

316

alte acțiuni directe
(inclusiv **11** acțiuni
introduse de statele
membre)

70

de cereri de
asistență judiciară

O parte care nu este
în măsură să facă față
cheltuielilor de judecată
poate solicita să beneficieze
de asistență judiciară
gratuită.

951
de cauze
soluționate

836
de acțiuni directe
din care

81
privind ajutoare
de stat și concurență

307
privind proprietatea
intelectuală și industrială

128
în materia funcției
publice a Uniunii

320
alte acțiuni directe

Durata medie
a procedurilor

17,3 luni

29 %

Proporția deciziilor care au
făcut obiectul unui recurs în
fața Curții de Justiție

1 428
de cauze pendinte
la 31 decembrie
2021

Principalele materii

Accesul la documente	44
Agricultură	23
Ajutoare de stat	273
Concurență	96
Mediu	16
Achizițiile publice	25
Măsuri restrictive	51
Politica economică și monetară	179
Proprietate intelectuală și industrială	320
Statutul funcționarilor UE	133

Membrii

Tribunalului

De la 1 septembrie 2019, Tribunalul Uniunii Europene este compus din doi judecători pentru fiecare stat membru. Judecătorii sunt desemnați de comun acord de statele membre pentru un mandat de șase ani, care poate fi înnoit. Judecătorii îi desemnează dintre ei pe președinte și pe vicepreședinte, pentru un mandat de trei ani, care poate fi înnoit. Ei își exercită atribuțiile în deplină imparțialitate.

M. van der Woude
Președinte

S. Papasavvas
Vicepreședinte

H. Kanninen
Președinte
de cameră

V. Tomljenović
Președintă
de cameră

S. Gervasoni
Președinte
de cameră

D. Spielmann
Președinte
de cameră

A. Marcoulli
Președintă
de cameră

R. da Silva Passos
Președinte
de cameră

J. Sverningesen
Președinte
de cameră

M. J. Costeira
Președintă
de cameră

A. Kornezov
Președinte
de cameră

G. De Baere
Președinte
de cameră

M. Jaeger
Judecător

S. Frimodt Nielsen
Judecător

J. Schwarcz
Judecător

M. Kancheva
Judecătoare

E. Buttigieg
Judecător

V. Kreuschitz
Judecător

L. Madise
Judecător

C. Iliopoulos
Judecător

V. Valančius
Judecător

N. Półtorak
Judecătoare

F. Schalin
Judecător

I. Reine
Judecătoare

R. Barents
Judecător

P. Nihoul
Judecător

U. Öberg
Judecător

**K. Kowalik-
Bańczyk**
Judecătoare

C. Mac Eochaidh
Judecător

R. Frendo
Judecătoare

T. Pynnä
Judecătoare

L. Truchot
Judecător

J. Laitenberger
Judecător

R. Mastroianni
Judecător

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
Judecător

O. Porchia
Judecătoare

G. Hesse
Judecător

**M. Sampol
Pucurull**
Judecător

M. Stancu
Judecătoare

**P. Škvařilová-
Pelzl**
Judecătoare

I. Nõmm
Judecător

G. Steinfatt
Judecătoare

R. Norkus
Judecător

T. Perišin
Judecătoare

D. Petrlík
Judecător

M. Brkan
Judecătoare

P. Zilgalvis
Judecător

K. A. Kecsmár
Judecător

I. Gâlea
Judecător

E. Coulon
Grefier

3

Însoțirea instituției
către o nouă etapă
a istoriei sale

A | Introducerea Grefierului

Grefierul Curții, secretar general al instituției, conduce serviciile administrative sub autoritatea președintelui.

Anul 2021 a fost, pentru serviciile instituției, un an de consolidare a noilor metode implementate în anul 2020 în vederea asigurării continuității și a calității serviciului public al justiției europene, într-un context marcat de continuarea crizei pandemice și de adaptabilitatea pe care aceasta a necesitat-o atât la nivel organizațional, cât și individual. Printre aceste realizări se numără în special dematerializarea și simplificarea fluxurilor decizionale, responsabilizarea sporită a personalului și instaurarea unui nou echilibru între viața profesională și cea privată. Rezultatele remarcabile obținute de Curtea de Justiție și de Tribunal, precum și Premiul bunei administrări decernat Curții de Ombudsmanul European pentru proiectul „Ședințe la distanță” în categoria inovare/transformare reprezintă, așadar, pentru toate serviciile, o sursă de recunoaștere și de motivare pentru a continua pe această cale.

Anul 2021 a constituit, de asemenea, ocazia de a extinde și de a accelera transformarea funcționării serviciilor, prin lansarea mai multor proiecte care vor oferi o structură pentru viitor.

Este vorba, în primul rând, despre **intensificarea sprijinului oferit instanțelor**, al căror volum de muncă, în special cel al Curții de Justiție, atinge niveluri inedite. Astfel, sunt în curs de desfășurare proiecte în vederea dezvoltării sistemelor de informare în domeniul jurisdicțional în scopul cercetării și al asistenței la redactare, precum și pentru a consolida sprijinul direct acordat activității jurisdicționale oferit cabinetelor membrilor instanțelor. O reflecție este efectuată de asemenea în vederea examinării mijloacelor, în special tehnice, care permit accelerarea luării la cunoștință a conținutului actelor de procedură.

Instituția se va putea baza pe posibilitățile oferite de instrumentele digitale. Exemplele nu lipsesc: digitalizarea fluxurilor de documente și a proceselor decizionale, atât administrative (prin finalizarea proiectului de gestionare a documentelor HAN), cât și jurisdicționale (cu proiectul de sistem integrat de gestionare a cauzelor – SIGA –, care implică o colaborare strânsă între toate serviciile, grefele și cabinetele membrilor instanțelor). Aceste două proiecte

deschid perspective importante de simplificare a proceselor, de monitorizare a procedurilor, de cercetare și de asistență în tratarea cauzelor. Serviciile informatice asigură, în paralel, o monitorizare tehnologică și experimentează diverse instrumente de tehnologie avansată, indiferent dacă este vorba, de exemplu, despre instrumente legate de spațiul de lucru sau de inteligența artificială.

În al doilea rând, Curtea va continua **să își asume pe deplin angajamentul față de multilingvism**, constând în asigurarea **întinderii acoperirii sale lingvistice și a calității serviciilor sale** de traducere juridică și de interpretare. Este vorba despre **o expertiză unică în lume**, ce trebuie menținută și dezvoltată prin încorporarea posibilităților legate de evoluțiile tehnologice, în special pentru a face față creșterii volumului de muncă. În spatele noțiunii de „multilingvism” se află capacitatea Curții de a se adresa fiecărui justițiabil și fiecărui cetățean în propria limbă. Prin urmare, miza este accesibilitatea și legitimitatea sistemului judiciar al Uniunii, dar și păstrarea diversității culturale și lingvistice a Uniunii în ansamblul său. Acesta este sensul „Demersului privind multilingvismul” pe care Curtea îl desfășoară de mai mulți ani printr-o serie de acțiuni și evenimente care subliniază valoarea multilingvismului și angajamentul Curții față de acesta. Grădina Multilingvismului, la care lucrările de amenajare au început anul acesta, va fi una dintre manifestările sale permanente și vizibile, printre alte proiecte viitoare.

În al treilea rând, este necesară **o apropiere mai mare a Curții față de cetățeni**, făcând-o mai accesibilă și mai cunoscută. Curtea este chemată, mai mult ca oricând, să ia decizii care au un impact politic și social important asupra statelor membre și a cetățenilor: politica economică și monetară, statul de drept, dreptul de azil, combaterea terorismului, drepturile fundamentale [...]. Amploarea consecințelor acestor decizii, adesea complexe, necesită **o muncă de comunicare și de explicație** pentru ca cetățenii să fie în măsură să le înțeleagă și să aprecieze rolul fundamental al instanțelor Uniunii. Pentru atingerea acestui obiectiv, două proiecte inovatoare merită să fie subliniate.

Un proiect în desfășurare ar trebui să permită, în curând, asigurarea, cu titlu experimental, a **webstreamingului anumitor ședințe ale Marii Camere**, care să ofere o dimensiune reînnoită principiului publicității ședinței, în conformitate cu mijloacele tehnologice contemporane. Orice student în drept, jurnalist, magistrat național sau cetățean interesat ar putea să asiste, de la locul de reședință, la ședințele de audiere a pledoariilor ale Curții de Justiție fără a trebui să se deplaseze la Luxemburg, iar aceasta în toate limbile acoperite de interpretarea oferită cu ocazia ședinței. Această facilitate ar constitui o fereastră deschisă pentru întreaga lume asupra realității cotidiene a activității jurisdicționale a Curții.

Pe de altă parte, proiectul de **vizite la distanță** – a cărui fază-pilot a fost desfășurată în anul 2021 cu clase de liceu din mai multe țări ale Europei – va permite diversificarea ofertei de primire a vizitatorilor: majoritatea cetățenilor europeni care nu se pot deplasa la Luxemburg vor putea vizita Curtea în condiții cât mai asemănătoare posibil cu cele propuse vizitatorilor prezenți la fața locului. Această inovație elimină constrângerile legate de distanțarea geografică și de percepția de inaccesibilitate pe care o poate genera Curtea în rândul unei părți a publicului. În cele din urmă, datorită noilor tehnologii, Curtea se poate deplasa virtual la toți cetățenii statelor membre.

În al patrulea și ultimul rând, aceste proiecte de viitor vor fi însoțite de o **gestionare ambițioasă a personalului**, pusă în centrul politicii Curții în materie de resurse umane. Organizațiile, private sau publice, naționale sau europene, încearcă să răspundă noului context marcat de dezvoltarea programelor de telemuncă, de aspirațiile colaboratorilor către o mai mare autonomie și de așteptările tinerelor generații. Pentru a duce la bun sfârșit proiectele importante pe care și le-a stabilit, Curtea se înscrie în această mișcare pentru a putea, ca și până acum, să se bazeze pe colaboratori implicați și talentați. Acest lucru necesită o abordare globală a gestionării resurselor umane, de la metodele de recrutare până la pregătirea pentru pensionare, trecând prin dezvoltarea competențelor prin formare inițială și continuă, observare la locul de muncă și mentorat, fără a uita gestionarea carierei și perspectivele de mobilitate intra și interinstituționale. Pentru a continua să vizeze excelența, revine Curții sarcina de a crea condiții de muncă stimulative și dinamice. Aceasta include un demers fundamental care trebuie să constituie fundalul permanent al orientărilor adoptate în cadrul administrării serviciilor: integrarea, în întreaga viață a instituției, a problemelor legate de diversitate și de incluziune.

Vă dau întâlnire anul viitor pentru a face bilanțul anului 2022, plasat sub semnul celei de a 70-a aniversări a Curții, decana de vârstă a instituțiilor Uniunii!

Alfredo Calot Escobar
Grefierul Curții de Justiție

EUnited in Riga: un dialog judiciar excepțional pentru o Europă unită

*Mărturia domnului Inguss Kalniņš,
fost consilier la președinția Curții Constituționale a Letoniei*

Pentru prima dată în istoria Uniunii Europene, judecători ce reprezintă curțile constituționale și instanțele constituționale ale statelor membre ale Uniunii și membrii Curții de Justiție a Uniunii Europene s-au întâlnit pentru a dezbate tradițiile juridice comune ale Uniunii și modul de a le concilia cu tradițiile constituționale și cu identitățile naționale ale statelor membre. Conferința a fost intitulată „UniE în diversitate: între tradițiile constituționale comune și identitățile naționale”. A fost organizată în comun de Latvijas Republikas Satversmes tiesa (Curtea Constituțională a Letoniei) și de Curte și a avut loc în perioada 2-3 septembrie 2021 la Riga, în Letonia. Ideea unei conferințe comune care ar deschide un dialog între curțile constituționale și Curte a fost lansată în anul 2019 de doamna Ineta Ziemele, care era la acea dată președinta Curții Constituționale a Letoniei, și a fost susținută pe deplin de președintele Curții de Justiție, domnul Koen Lenaerts. A fost nevoie de doi ani pentru ca aceasta să devină o realitate, în special ca urmare a obstacolelor ridicate de pandemia de Covid-19.

Structura specială a conferinței, precum și ocazia de a se întâlni în cele din urmă personal au fost foarte agreabile și au dat evenimentului o dinamică ce a făcut din aceasta un succes, atât sub aspectul organizării, cât și al fondului. Toate instanțele prezente au participat activ la dezbateri deschise și libere, cu intervenții excelente și concluzii care au fost publicate de atunci într-o culegere.

Ajungerea la un acord comun cu privire la necesitatea inițierii unui astfel de dialog și continuarea acestuia în viitor este remarcabilă în sine.

Mijloacele de informare naționale și internaționale și mijloacele de comunicare socială (#RigaJusticeConference) au reflectat pe larg evenimentul. În plus, Curtea Constituțională a Letoniei a lansat primul episod al serviciului său audio la cerere intitulat Tversme cu domnul Koen Lenaerts, președintele Curții de Justiție, ca invitat de onoare pentru a sublinia importanța dialogului.

Forumul magistraților, moment unic de întâlnire și de dialog

*Mărturia doamnei María José Hernández Vitoria,
Președinta Camerei sociale a Curții Superioare de Justiție din Aragon*

Sunt încântată să am ocazia de a împărtăși experiența mea de la Forumul magistraților europeni care a avut loc la Luxemburg în perioada 20-22 noiembrie 2021. Programul Forumului a cuprins sesiuni de lucru cu teme foarte diferite, prin urmare, voi evoca seminariile la care am participat personal.

Unele aspecte ridicate de magistrații intervenienți și discutate de participanți constituie o contribuție foarte interesantă la exercitarea activității jurisdicționale. În special, aș dori să menționez reflecția care s-a dezvoltat în jurul dreptului la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, al rolului pe care îl are articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și al domeniului său de aplicare din punctul de vedere, printre altele, al dreptului la o protecție judiciară efectivă și la un judecător imparțial. Forumul ne-a furnizat o perspectivă completă cu privire la evoluția jurisprudenței Curții de Justiție în jurul acestui precept și cu privire la temeiul juridic pe care l-a utilizat pentru jurisprudența sa mai recentă, începând cu anul 2018 (a se vedea C-64/16, Associação Sindical dos Juizes Portugueses). În aceste hotărâri, mai multe norme ale Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE) sunt coroborate cu articolul 47 din cartă: cum ar fi cea potrivit căreia „Statele membre stabilesc căile de atac necesare pentru a asigura o protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii” [articolul 19 alineatul (1) TUE], cea care prevede valorile Uniunii, printre care statul de drept (articolul 2), principiul cooperării loiale între statele membre [articolul 4 alineatul (3)], precum și dispozițiile Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (articolele 6 și 13). Noi toți, magistrați europeni, judecători angajați în construcția dreptului Uniunii, am putut deduce concluzii utile pentru a aplica, la nivel național, dispozițiile articolului 47 din cartă.

Un alt aspect discutat în mod aprofundat în cadrul Forumului 2021 a fost cel al noțiunii de independență judiciară, problemă care privește nu numai organizarea judiciară a fiecărui stat membru al Uniunii, ci și fiecare membru al puterii judiciare a acestor state. Astfel, s-a amintit că nu este suficient ca un organ judiciar să fie instituit prin lege, ci trebuie, în plus, să se asigure că acesta nu are legături organice sau funcționale cu autoritățile pe care trebuie să le supravegheze. Cu titlu de exemplu, am studiat cazul mandatului european de arestare: Curtea a stabilit că principiile recunoașterii reciproce și încrederii reciproce dintre statele membre pot fi limitate în împrejurări excepționale, ceea ce presupune să se examineze cu prioritate dacă un stat care solicită altuia predarea unei persoane prezintă un sistem judiciar deficitar în raport cu principiul independenței judiciare. Această discuție, foarte utilă, întrucât este foarte practică, va permite magistraților naționali să facă față îndoielilor care apar din ce în ce mai frecvent în luarea deciziei.

Am discutat de asemenea cu colegii despre condițiile de exercitare a profesiei noastre, evocând obligațiile noastre de imparțialitate, dar și dreptul nostru de a beneficia de protecție împotriva presiunilor externe. Am comentat o serie de măsuri legislative ale mai multor state membre care afectează cariera judiciară, cum sunt procedurile disciplinare sau normele privind răspunderea judecătorilor, și care nu respectă principiile dreptului Uniunii.

În sfârșit, grație Forumului 2021, am avut șansa de a asista la o ședință de audiere a pledoariilor în fața Marii Camere într-o cauză care examinează tocmai conformitatea cu dreptul Uniunii a normelor de procedură disciplinară referitoare la magistrați adoptate de un stat membru. Această exercitare practică a dreptului Uniunii a permis tuturor participanților la Forumul 2021 să descopere funcționarea justiției Uniunii, printre altele datorită întrebărilor adresate reprezentanților părților de membrii Marii Camere. Întrebările lor au arătat raționamentul juridic ce trebuie urmat pentru a rezolva o problemă de o natură atât de complexă.

Participarea mea la Forumul 2021 a fost foarte fructuoasă. Cunoștințele pe care le-am dobândit în cadrul acestuia mă ajută să clarific diferite noțiuni juridice foarte utile în activitatea noastră cotidiană, în care observ ponderea crescândă a contribuțiilor Curții. Am plecat de la Forumul 2021 cu un mare sentiment de satisfacție, cel de a fi membru al unei Uniuni Europene care ne furnizează norme juridice care permit coexistența pașnică a unor persoane și a unor țări diverse și cel de a fi putut întâlni instituția sa judiciară care, prin intermediul interpretării și prin aplicarea legii, ne ajută să structurăm ideea de cetățenie a Uniunii.

Forumul 2021, datorită unei organizații remarcabile, a fost un moment de dialog și de întâlniri între profesioniști ai justiției și am putut observa, cu ocazia acestei ediții, o mare apropiere și o mare convivialitate între participanți și membrii instituției care s-au implicat puternic în reușita acestui eveniment.

Relațiile cu publicul

Dialogul cu profesioniștii din domeniul dreptului și cu publicul larg a continuat în anul 2021. Deși canalele tradiționale au fost menținute, acest dialog s-a intensificat în planul virtual în special datorită serviciilor de videoconferință și platformelor de rețele sociale.

131

de ședințe
de audiere a
pledoariilor
în videoconferință

Criza sanitară care a marcat anii 2020 și 2021, prin dificultățile pe care le-a ridicat pentru cetățenii Uniunii Europene în special în materie de deplasări, a determinat Curtea să consolideze acțiunile întreprinse față de public. Prin urmare, criza a reprezentat un element determinant pentru punerea în aplicare a unor noi forme de comunicare și un accelerator pentru finalizarea unor proiecte inițiate înainte de apariția pandemiei. Curtea desfășoară o politică de deschidere față de cetățeni, astfel încât aceștia să își cunoască mai bine drepturile prin intermediul jurisprudenței celor două instanțe ale instituției. Această politică a cunoscut o intensificare atât prin utilizarea mijloacelor tradiționale de comunicare, cât și prin apariția unor noi oferte destinate publicului.

Ședințele la distanță, introduse în anul 2020 pentru a asigura continuitatea serviciului public european de justiție, constituie o inovație pentru care instituției i s-a decernat, în anul 2021, Premiul bunei administrări al Ombudsmanului European, atribuit pentru excelență în inovare sau transformare. În anul 2021, **videoconferința a fost utilizată pentru 131 de ședințe de audiere a pledoariilor** în fața Tribunalului și a Curții de Justiție. Aceste ședințe la distanță au deschis calea pentru retransmiterea, pe termen scurt, a ședințelor de audiere a pledoariilor.

231

de comunicate
de presă

Numărul comunicatelor de presă, destinate să informeze în timp real jurnaliștii și practicienii cu privire la deciziile Curții de Justiție și ale Tribunalului încă de la pronunțarea acestora, pentru ca publicul să aibă cunoștință de ele, a crescut considerabil în anul 2021. **231 de comunicate de presă** au fost publicate în anul 2021, respectiv, **ținând seama de toate versiunile lingvistice disponibile pe site și transmise corespondenților, 3 206 comunicate de presă.**

3 206

versiuni
lingvistice
pe site-ul
Curia

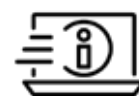
Atașarii de presă din cadrul Direcției comunicare și-au consacrat eforturile și competențele pentru a explica hotărârile, ordonanțele și concluziile, dar și problemele în curs, înmulțind contactele cu jurnaliștii din statele membre pentru a le furniza informații de primă mână, pentru a-i sensibiliza cu privire la cauzele importante și pentru a le explica soluția dată de instanțe problemelor de drept ridicate în cauzele respective. Astfel, atașarii de presă au difuzat **601 scrisori de informare**, în principal în atenția jurnaliștilor, dar și a profesioniștilor dreptului, și au transmis **630 de „Informări rapide”** referitoare la cauze care nu au făcut obiectul unor comunicate de presă. În plus, în ceea ce privește cererile speciale de informare privind funcționarea instituției sau a cauzelor, au fost primite și soluționate în anul 2021 **12 538 de e-mailuri** și **7 182 de apeluri telefonice** (în limba fiecărui solicitant) și, în conformitate cu reglementarea aplicabilă, Curtea a dat curs unui număr de **110 cereri de documente administrative și de arhive istorice**.

Instituția, prezentă din anul 2013 pe Twitter, a continuat să utilizeze această platformă pentru a informa publicul larg cu cele două conturi ale sale, unul în limba franceză, iar celălalt în limba engleză, care însumează **127 700 de followers**. Au fost trimise **962 de tweeturi** consacrate în esență celor mai importante hotărâri pronunțate de Curtea de Justiție și de Tribunal și principalelor evenimente ale vieții instituției. Prezentă de asemenea pe platforma profesională LinkedIn, instituția a difuzat **365 de mesaje** în atenția celor **132 000 de followers**.

Publicul profesioniștilor din domeniul dreptului, la rândul său, are acces la „Fișele tematiche”, precum și la „Buletinul lunar de jurisprudență”, compilație de rezumate ale deciziilor Curții de Justiție și ale Tribunalului care merită, având în vedere aspectele de drept analizate, o atenție deosebită. Aceste instrumente, propuse de Direcția cercetare și documentare, permit profesioniștilor din domeniul dreptului să profite imediat de actualitatea jurisprudențială generală sau specifică unui anumit domeniu al dreptului Uniunii Europene.

601
scrisori de
informare

630
de informări
rapide

7 182
de apeluri
telefonice

962
de tweets

Instrumentele tehnologice cele mai performante au fost testate și utilizate de Curte pentru a ajunge la un public cât mai larg posibil. Indiferent dacă este vorba despre publicarea Raportului anual I Panorama anului în format HTML, punerea la dispoziție a unor **noi instrumente de consultare de către Direcția bibliotecă**, pregătirea **vizitelor la distanță** ale Curții **în atenția unor grupuri de liceeni**, instituția judiciară a Uniunii a multiplicat inițiativele destinate publicului.

1 843

de vizitatori în
clădirile Curții

Organizarea vizitelor este o activitate importantă pentru Curte în cadrul politicii sale de deschidere și de difuzare a cunoașterii nu numai în rândul profesioniștilor din domeniul dreptului și al studenților la drept, ci și al cetățenilor europeni. Contextul sanitar din anul 2021, deși mai puțin strict decât în anul 2020, a limitat totuși vizitele și primirea vizitatorilor. Cu toate acestea, Curtea și-a redeschis porțile, în măsura posibilului, și a primit **1 843 de vizitatori în clădirile sale**. Dezvoltarea vizitelor la distanță, potrivit modelului tradițional, concepute ca vizite la fața locului, a continuat și s-a consolidat, întrucât au fost organizate **87 de programe de vizite pe platforme digitale**, care au **permis primirea a 3 210 persoane**.

4

O instituție
care se preocupă
de mediu

Curtea urmează, de mai mulți ani, o politică de mediu ambițioasă care vizează respectarea celor mai exigente norme în materie de dezvoltare durabilă și de conservare a mediului.

La fel ca în fiecare an, instituția prezintă evoluția celor mai recenti indicatori de care dispune, și anume cei din **anul 2020**.

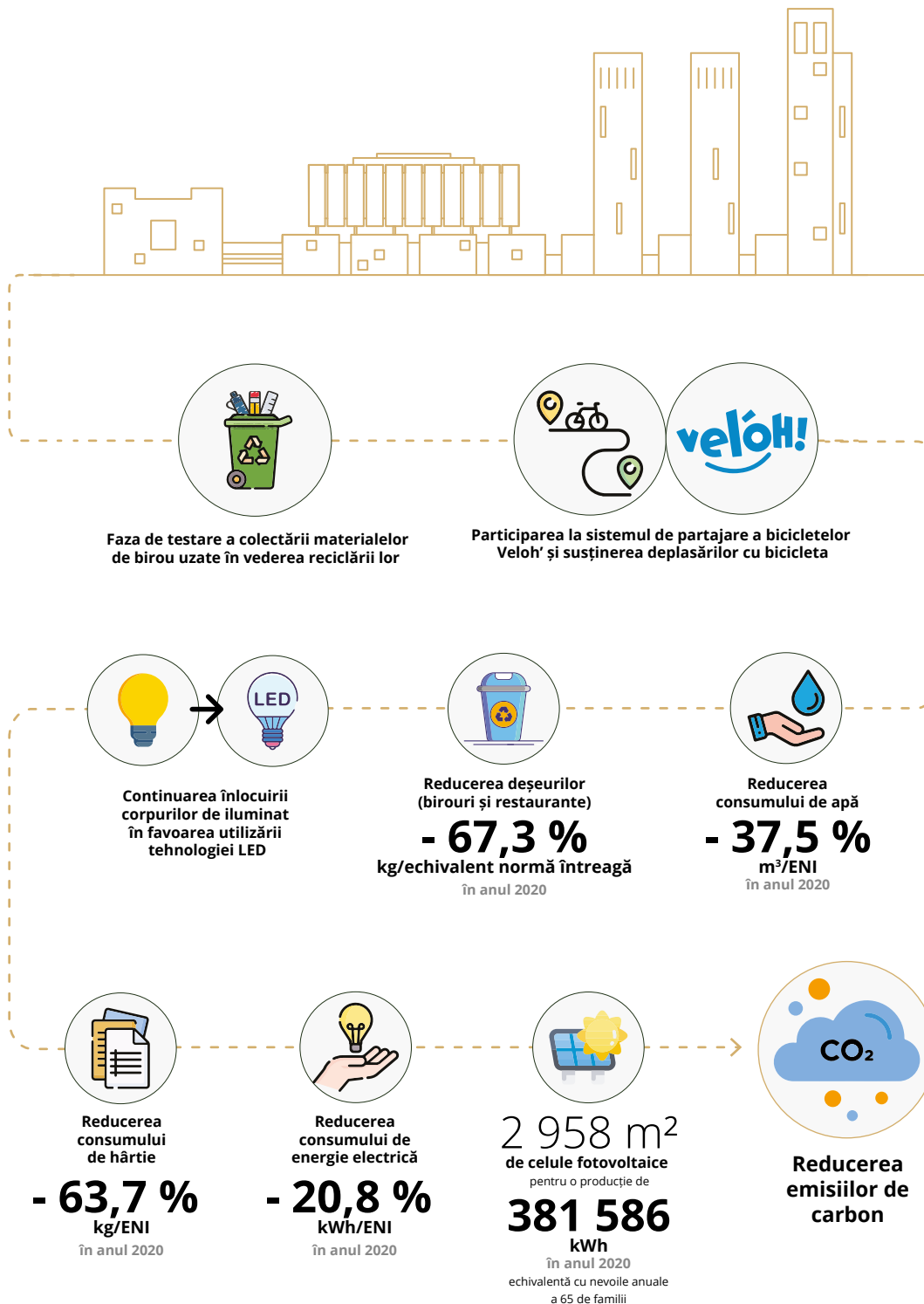
Administrarea complexului imobiliar al instituției, precum și gestionarea cotidiană a mijloacelor și a instrumentelor puse la dispoziția sa sunt animate de preocuparea constantă a respectării mediului, pentru care stă mărturie obținerea **înregistrării EMAS** (Eco-Management and Audit Scheme) din anul 2016. **Înregistrarea EMAS**, creată printr-un regulament european și conferită organizațiilor care îndeplinesc condiții stricte legate de politica lor de mediu și de eforturile lor în favoarea conservării mediului și a dezvoltării durabile, constituie astfel o recunoaștere deplină a angajamentului ecologic al Curții și a înaltelor performanțe de mediu atinse.

În **Declarația sa de mediu anuală**, Curtea întocmește un bilanț detaliat al performanțelor de mediu și al proiectelor ecologice actuale și viitoare în cadrul instituției. De exemplu, Curtea a realizat un **modul de formare online** prin intermediul căruia se adresează tuturor nou-veniților pentru a-i informa cu privire la aspectele de mediu ale activității lor zilnice, încurajând adoptarea unor obiceiuri corecte în ceea ce privește informatica și birotica, utilizarea energiei, a apei și tratarea deșeurilor, precum și deplasările lor.

Printre acțiunile concrete recente, Curtea a renunțat în totalitate să propună **sticle de plastic de unică folosință** în sălile de ședință, de deliberare și de reuniuni începând din luna noiembrie 2020.

Aplicația „e-Curia” (a se vedea p. 30) generalizată pentru schimbul de documente judiciare între reprezentanții părților și instanțele Uniunii are de asemenea un impact pozitiv asupra mediului. Cu titlu de exemplu, dacă toate paginile actelor de procedură transmise Curții de Justiție și Tribunalului prin e-Curia în anul 2021 (peste 1 milion de pagini) ar fi fost depuse în format hârtie împreună cu seriile lor de copii, aceasta ar fi generat producerea unor documente corespunzătoare mai multor tone de hârtie, care, în plus, ar fi trebuit să fie transportate fizic până la Luxemburg.

Echivalentul normă întreagă (ENI) este o unitate care permite efectuarea unei măsurări a activității profesionale independent de disparitățile în ceea ce privește numărul de ore de muncă pe săptămână ale fiecărui agent, având în vedere diferite formule de muncă.

Indicatorii de mediu pentru apă, deșeurile, hârtie și electricitate corespund celor din anul 2020. Variațiile sunt evaluate în raport cu anul de referință 2015.

Scăderea puternică a deșeurilor și a consumului de resurse se explică prin caracterul excepțional al anului 2020, ca urmare a **crizei sanitare**.

5

Privire
spre viitor

Anul 2022 va fi un an aniversar pentru Curte.

Creată în anul 1952 sub denumirea „Curtea de Justiție a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului” (CECO), Curtea își sărbătorește în anul 2022 cei 70 de ani de existență.

Această aniversare ne invită nu numai să aruncăm o privire retrospectivă asupra înființării și dezvoltării instituției judiciare comune celor 27 de state membre ale Uniunii Europene, ci și să conștientizăm valorile care stau la baza misiunii sale.

Instituția lansează noi proiecte, plasând cetățeanul în centrul inițiativelor sale și consolidându-și influența în cadrul statelor membre.

Printre evenimentele aniversare prevăzute, menționăm campania retrospectivă, deja lansată pe Twitter și accesibilă via #CJUEen70jours, care prezintă, an după an, principalele evenimente trăite de 70 de ani și principalele hotărâri pronunțate de instituție. Un film consacrat istoriei Curții și rolului său în construcția europeană este de asemenea în curs de realizare. Acesta va fi proiectat, pentru prima dată, în cadrul unui Forum excepțional al magistraților cu tema „O justiție mai apropiată de cetățean” și care va reuni toți președinții curților supreme și constituționale din statele membre și va fi pus la dispoziția publicului larg.

Cei 70 de ani ai instituției noastre vor fi evidențiați în cadrul manifestărilor organizate de Curte pe tot parcursul anului. Aniversarea va fi ocazia de a sensibiliza publicul cu privire la activitatea Curții și la impactul său asupra vieții cetățenilor Uniunii.

Zi de zi, instituția, judecătorii și avocații generali, precum și întregul personal lucrează pentru a proteja principiile fundamentale care leagă statele și care sunt garantate fiecărui cetățean prin decizii disponibile în limba fiecăruia.

Protecția statului de drept, precum și a drepturilor fundamentale, a egalității între bărbați și femei, a lucrătorilor, a mediului, precum și a consumatorilor rămân în centrul operei pe care Curtea de Justiție o îndeplinește de la data la care primii săi membri au intrat în funcție la 4 decembrie 1952.

6

Rămâneți
conectați!

**Accesați portalul de căutare a jurisprudenței
Curții de Justiție
și a Tribunalului pe site-ul Curia**

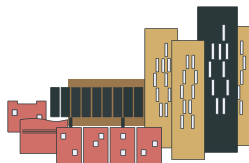
curia.europa.eu

Urmăriți actualitatea jurisprudențială și instituțională

- consultând **comunicatele de presă**
curia.europa.eu/jcms/PressRelease
- abonându-vă la **fluxul RSS** al Curții
curia.europa.eu/jcms/RSS
- urmărind contul Twitter al instituției: **CourUEPresse** sau **EUCourtPress**
- urmărind contul **LinkedIn**
<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>
- descărcând App CVRIA pentru smartphone-uri și tablete
- consultând **Repertoriul jurisprudenței**
curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Pentru a afla mai multe despre activitatea instituției

- consultați pagina referitoare la **Raportul anual 2021**
curia.europa.eu/jcms/AnnualReport98888
 - Panorama anului
 - Raportul privind activitatea judiciară
 - Raportul de gestiune
- Vizionați **animațiile pe YouTube**

Accesați documentele instituției

- **arhivele istorice**
curia.europa.eu/jcms/archive
- **documentele administrative**
curia.europa.eu/jcms/documents

Vizitați sediul Curții de Justiție a Uniunii Europene

- Instituția oferă persoanelor interesate **programe de vizite** special concepute potrivit interesului fiecărui grup (asistarea la o ședință, vizită ghidată a clădirilor sau a operelor de artă, vizită de studiu)
curia.europa.eu/jcms/visits
- Prin intermediul **vizitei virtuale a clădirilor**, veți putea de asemenea survola complexul imobiliar și pătrunde în interiorul acestuia fără a pleca de acasă
<https://curia.europa.eu/visit360/>

Pentru orice informații privind instituția

- scrieți-ne prin intermediul **formularului de contact**
curia.europa.eu/jcms/contact

CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Curtea de Justiție
L-2925 Luxemburg
Tel. +352 4303-1

Tribunalul
L-2925 Luxemburg
Tel. +352 4303-1

Curtea pe internet: curia.europa.eu

Manuscris definitivat în martie 2022
Date atestate la 31.12.2021

Nici instituția și nicio persoană care acționează în numele instituției nu este responsabilă pentru utilizarea care ar putea fi dată informațiilor de mai sus.

Luxemburg : Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Direcția comunicare
Unitatea Publicații și presă electronice

Fotografii: © Uniunea Europeană, 2019-2022; Shutterstock; © Aleksandrs Kravčuks, 2021; © Katrina De Rycke, 2021

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei.

Orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor documente al căror titular al drepturilor de autor nu este Uniunea Europeană este interzisă fără autorizarea titularilor drepturilor de autor.

PRINT	QD-AQ-22-001-RO-C	ISBN 978-92-829-4059-4	ISSN 2467-1401	doi:10.2862/231676
PDF	QD-AQ-22-001-RO-N	ISBN 978-92-829-4025-9	ISSN 2467-1630	doi:10.2862/387391
HTML	QD-AQ-22-001-RO-Q	ISBN 978-92-829-4011-2	ISSN 2467-1630	doi:10.2862/538

CURTEA DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Direcția comunicare
Unitatea Publicații și presă electronică

Mai 2022

Imprimat pe hârtie ecologică